

122-95
(2e)

112-403
2e

dienst Ruimtelijke Ordening

A M S T E R D A M

O

I

N

r

e

Milieu-effectrapport

N I E U W - O O S T
E e r s t e f a s e

deel IV Bijlagen

- startnotitie
- richtlijnen
- reacties
- besluiten
en procedures

P 122-95
(2e ex)

N I E U W - O O S T

**Dienst Ruimtelijke Ordening
Amsterdam**

10 mei 1993

I N H O U D S O P G A V E

DEEL IV

MILIEU-EFFECTRAPPORT NIEUW-OOST

1 STARTNOTITIE

2 REACTIES STARTNOTITIE

3 VERSLAG HOORZITTING STARTNOTITIE

4 RICHTLIJNEN

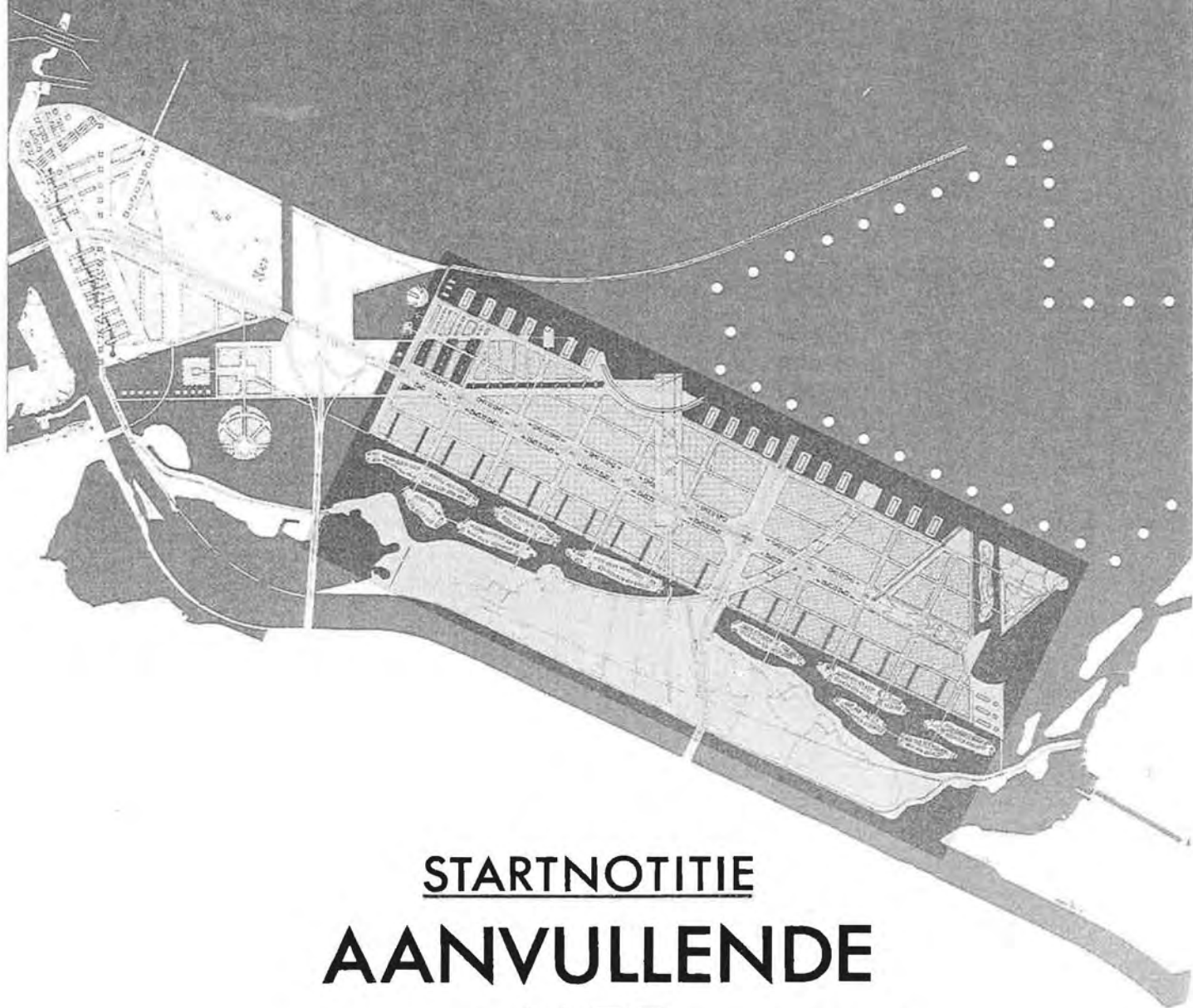
5 LEESWIJZER RICHTLIJNEN

6 PROCEDURE BESTEMMINGSPLAN, MER, CONCESSIE-AANVRAAG

BIJLAGE 1 STARTNOTITIE

NIEUW-OOST

EERSTE FASE



STARTNOTITIE AANVULLENDE MER

PROJECTGROEP NIEUW-OOST

FEB. 1990

N I E U W - O O S T e e r s t e f a s e

Startnotitie Aanvullende Milieu-Effectrapportage

Initiatiefnemer:

Projectgroep Zeeburg/Nieuw-Oost
Wibautstraat 3
1091 GH AMSTERDAM
tel.: 020 – 596 13 91

Inspraak:

U kunt uw schriftelijke reacties op deze Startnotitie Aanvullende Milieu-effectrapportage Nieuw-Oost eerste fase insturen tot 30 april 1990 naar:

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD Haarlem

Periode en plaatsen van ter visie legging:

Deze Startnotitie ligt tezamen met de herziene samenvatting van het MER ten behoeve van de Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost eerste fase op werkdagen tijdens kantooruren tot 30 april 1990 ter visie op de volgende plaatsen:

1. Dienst Milieu en Water van de Provincie Noord-Holland,
Houtplein 33, Haarlem;
2. Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland,
Florapark 9, Haarlem
3. Rijkswaterstaat Directie Flevoland,
gebouw Smedinghuis, Zuiderwagenweg 2, Lelystad
4. Directoraat Generaal Milieubeheer,
dr. Van der Stamstraat 2, Leidschendam (op de bibliotheek);
5. Voorlichtingscentrum, Binnenstraat van het Stadhuis
van de gemeente Amsterdam, ingang Waterlooplein;
6. Gemeentehuis Diemen,
D.J. den Hartoglaan 1, Diemen;
7. Stadsdeelraad Noord, kamer 107,
Buikslotermeerplein 107, Amsterdam.
8. Stadsdeelraad Watergraafmeer, voorlichtingsbalie,
Helmholzstraat 61, Amsterdam.

INHOUD

I	Inleiding	7
1.1	aanleiding	7
1.2	Het M.E.R. Nieuw-Oost	7
1.3	Het Toetsingsadvies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage	8
1.4	Doel en belang van het project en aanvullende milieu-effectrapportage	9
1.5	Procedures en coördinatie	9
1.6	Opzet en werkwijze	14
1.7	Het studiegebied	14
2	Probleemanalyse	17
2.1	Inleiding	17
2.2	Door Burgemeester en Wethouders vastgestelde Uitgangspunten voor het bestemmingsplan en de technische uitvoering van Nieuw-Oost (eerste fase)	19
2.3	Inspraak en toetsingsadvies van de Commissie-M.e.r.	21
2.4	Randvoorwaarden vanuit de omgeving voor het bestemmingsplan Nieuw-Oost en voor de technische uitvoering van de landaanwinning:	23
	. Ecologie	23
	. Waterhuishouding en waterkwaliteit	24
	. Bodemkwaliteit: sanering Diemerzeedijk	24
	. Geluidhinder	24
	. Luchtverontreiniging	25
	. Veiligheid	25
	. Landschap	25
	. Zandwinning	25
	. Slibverwerking	25
2.5	Beleid	25
2.6	Probleemstelling plan Nieuw-Oost	28
3	Oplossingen	29
3.1	De referentie-situatie (Het Nulalternatief)	29
3.2	Het Planalternatief	30
3.3	Het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief	31
	. Energie	32
	. Het watersysteem	32
	. Ecologie	34
	. Verkeer en vervoer	35
	. Zandwinning	35
	. Slibverwerking	36

4	Effectbeschrijving	37
4.1	Inleiding	37
4.2	Aanvullende studies	37
4.2.1	Bestemmingsplan	37
4.2.1.1	Natuur, landschap en recreatie	37
4.2.1.2	Milieu-effecten van verkeer en vervoer	39
	. Geluidhinder	39
	. Luchtkwaliteit	40
4.2.1.3	Afwatering, riolering en watervoorziening	41
4.2.1.4	Woon- en leefmilieu	42
4.2.1.5	Invloeden vanuit de omgeving op de locatie:	42
	. Verontreinigingen aan de Diemerzeedijk	42
	. Voormalige PEN- thans UNA-centrale bij Diemen	43
	. Rioolwaterzuiveringsinrichting Oost	44
	. Verkeer op de Rijkswegen A1 en A10	45
	. Hoogspanningslijnen	45
	. Overige invloeden vanuit de omgeving op de locatie	45
4.2.2	Technische uitvoering van de landaanwinning (concessie-verlening)	46
4.2.2.1	Inleiding	46
4.2.2.2	Zandwinning	46
4.2.2.3	Slibverwerking	47
5	Evaluatie	49

Inleiding

1.1

Aanleiding

Op 30 mei 1989 is in de Raadscommissie van Bijstand Ruimtelijke Ordening en Beheer Openbare Ruimte de Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost eerste fase vastgesteld.

De Nota van Uitgangspunten vormt de grondslag voor de stadsuitleg in het IJmeer voor ca. 10 000 woningen. Op de besluiten over de technische uitvoering (door landaanwinning) en het bestemmingsplan is het Besluit milieu-effectrapportage (1987) van toepassing.

Ten behoeve van de vaststelling van de Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost eerste fase is een MER (delen 1 t/m 5) opgesteld. Deze MER wordt voortaan aangeduid als 'MER/NvU'. De informatie in dit MER/NvU is door de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cmer) niet toereikend bevonden voor de nog te nemen m.e.r.-plichtige besluiten over de landaanwinning en het bestemmingsplan. Voor deze nog te nemen besluiten dient aanvullende informatie verzameld te worden welke de in het MER/NvU nog openstaande leemten in kennis zoveel mogelijk elimineert. De opstelling en beoordeling van deze aanvullende informatie doorloopt de m.e.r.-procedure.

In deze Startnotitie wordt aangegeven om welke aanvullende informatie het gaat en op welke wijze deze zal worden verkregen. De aanvullende informatie heeft betrekking op de uitvoering van de eerste fase van Nieuw-Oost (ca. 10 000 woningen). Deze Startnotitie dient als aanzet voor de adviezen en voor de op te stellen richtlijnen voor het MER.

Deze Startnotitie is gericht op de milieu-effecten van het bestemmingsplan en de landaanwinning ten behoeve van de eerste fase van het plan en *niet* op de milieu-effecten van verdere toekomstige woningbouwontwikkelingen in het IJmeer. Wanneer wordt besloten tot uitvoering van een volgende fase zal opnieuw een m.e.r.-procedure worden gevolgd.

1.2

Het M.E.R. Nieuw-Oost

Het milieu-effectrapport Nieuw-Oost (MER Nieuw-Oost) heeft een lange historie. De eerste aanzet in de m.e.r.-procedure dateert van voor de opname van de m.e.r.-regeling binnen de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) in mei 1986 en de aanvaarding van de AMVB 'Besluit MER' in mei 1987. Reeds in september 1982 verklaarde de Gemeenteraad, dat voor nieuwe vestigingen of uitbreidingen waarvan belangrijke negatieve effecten op het milieu te verwachten zijn een milieu-effectrapportage dient te worden gemaakt, ook indien hiertoe nog geen wettelijke verplichting bestaat. Het college van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam besloot daarop op 21 december 1982 ten behoeve van de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw-Oost een MER op te stellen.

In juli 1983 werden de richtlijnen daartoe door de Gemeenteraad vastgesteld. In december 1986 is het eerste concept-MER Nieuw-Oost gereed gekomen. Dit concept had betrekking op 21 000 woningen.

Ten behoeve van de besluitvorming inzake de Nota van Uitgangspunten voor Nieuw-Oost (eerste fase) waren zowel een aanvulling van de richtlijnen als een onderzoek naar de mogelijke wijze van sanering van de brandplaats aan de Diemerzeedijk noodzakelijk. De aanvulling van de richtlijnen, toegesneden op de eerste fase (ca. 10 000 woningen), werd door de Gemeenteraad vastgesteld in december 1987.

Het MER Nieuw-Oost werd tezamen met de concept-Nota van Uitgangspunten op 13 juni 1988 aanvaard door het Bevoegd Gezag (de Gemeenteraad). De Nota van Uitgangspunten, het MER en het Rapport over het Saneringsonderzoek Brandplaats Diemerzeedijk zijn op 15 juni 1988 bekend gemaakt en ter visie gelegd.

Op 5 juli 1988 werd er een openbare hoorzitting gehouden over het MER Nieuw-Oost. Op deze zitting werd een verlenging van de inspraaktermijn met een maand toegezegd, waarvan akte in een aantal landelijke dagbladen. In totaal zijn 16 schriftelijke reacties ontvangen. Hiertoe behoren ook de adviezen van de wettelijk aangewezen adviseurs. Daarnaast is het Toetsingsadvies van de Cmer ontvangen, waarop in de paragrafen 1.3 en 2.3 nader wordt ingegaan.

1.3

Het Toetsingsadvies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cmer)

Uit het Toetsingsadvies over het MER Nieuw-Oost voor de Nota van Uitgangspunten eerste fase blijkt, dat op zichzelf bruikbare informatie is verschaft, die voldoende basis biedt voor de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw-Oost eerste fase. Daarnaast stelde de Commissie vast, dat de gepresenteerde milieu-informatie ten behoeve van het bestemmingsplan Nieuw-Oost en de concessieverlening nadere aanvulling behoeft.

Volgens het Besluit MER is de realisering van het plan Nieuw-Oost eerste fase m.e.r.-plichtig met het oog op het nemen van drie uitvoeringsbesluiten, te weten:

- het besluit tot concessieverlening door de Kroon voor landaanwinning op de locatie Nieuw-Oost volgens de Waterstaatwet inzake droogmakerijen en indijkingen van 1904. De drempelwaarde voor de m.e.r.-plicht bij dit besluit ligt bij 200 ha., terwijl de geschatte grootte van de landaanwinning volgens de Nota van Uitgangspunten (N.v.U.) 296 ha. bedraagt (blz. 40);
- de vaststelling van het bestemmingsplan Nieuw-Oost eerste fase. De drempelwaarde voor de m.e.r.-plicht bij dit besluit is gelegd bij 4 000 woningen in verstedelijkt gebied (waartoe Amsterdam behoort). Omdat het plan Nieuw-Oost eerste fase uitgaat van de aanleg van ca. 10 000 woningen, zal

voornoemde drempelwaarde ruimschoots overschreden worden. Het onderdeel betreffende de aanleg van een jachthaven (de Marina) voor ca. 800 plaatsen (zie N.v.U. blz. 23) is op zich ook m.e.r.-plichtig;

- de Wabm-vergunningprocedure voor het bergen van $\geq 500\,000\text{ m}^3$ slib.

De Cmer adviseert, conform het advies van de Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne van Noord – Holland om genoemde activiteiten onder de thans vigerende wettelijke regeling te laten vallen. Amsterdam volgt dit advies in de vorm van een aanvullende rapportage. Het bijeenbrengen en het beoordelen van de aanvullende informatie ten behoeve van de m.e.r.-plichtige besluiten zal de m.e.r.-procedure doorlopen.

1.4

Doel en belang van het project

De planontwikkeling van de locatie Nieuw-Oost eerste fase heeft sinds medio 1987 meer omlijnde vormen aangenomen, hetgeen is neergelegd in de Structuurschets IJ-as. De IJ-as staat voor een verzameling projecten die ontwikkeld worden in samenhang met bestaande en nieuwe infrastructuur langs de IJ-oeveren.

Aanleiding was de wens om een structureel kader te bieden voor de ontwikkeling van afzonderlijke projecten langs het IJ. Het was noodzakelijk om tot een gecoördineerde aanpak te komen van de stedelijke herstructurering aan de noordzijde van de binnenstad en langs het IJ. De locatie Nieuw-Oost kan een geïntegreerd onderdeel van de stad worden, welke bovendien kan uitgroeien tot een woningbouwlocatie van hoge kwaliteit.

Inmiddels is de locatie Nieuw-Oost eerste fase opgenomen in de herziening van het Streekplan ANZKG, dat is vastgesteld op 22 januari 1987 door de Provinciale Staten van Noord-Holland. Belangrijkste argument daarvoor was de zowel door de Provincie als door de Gemeente Amsterdam onderschreven woningbehoefte voor de jaren negentig. Als een van de redenen wordt voorts genoemd het niet draaien van de vierde baan van Schiphol als blokkade voor de woningbouwmogelijkheden aan de westkant van de stad.

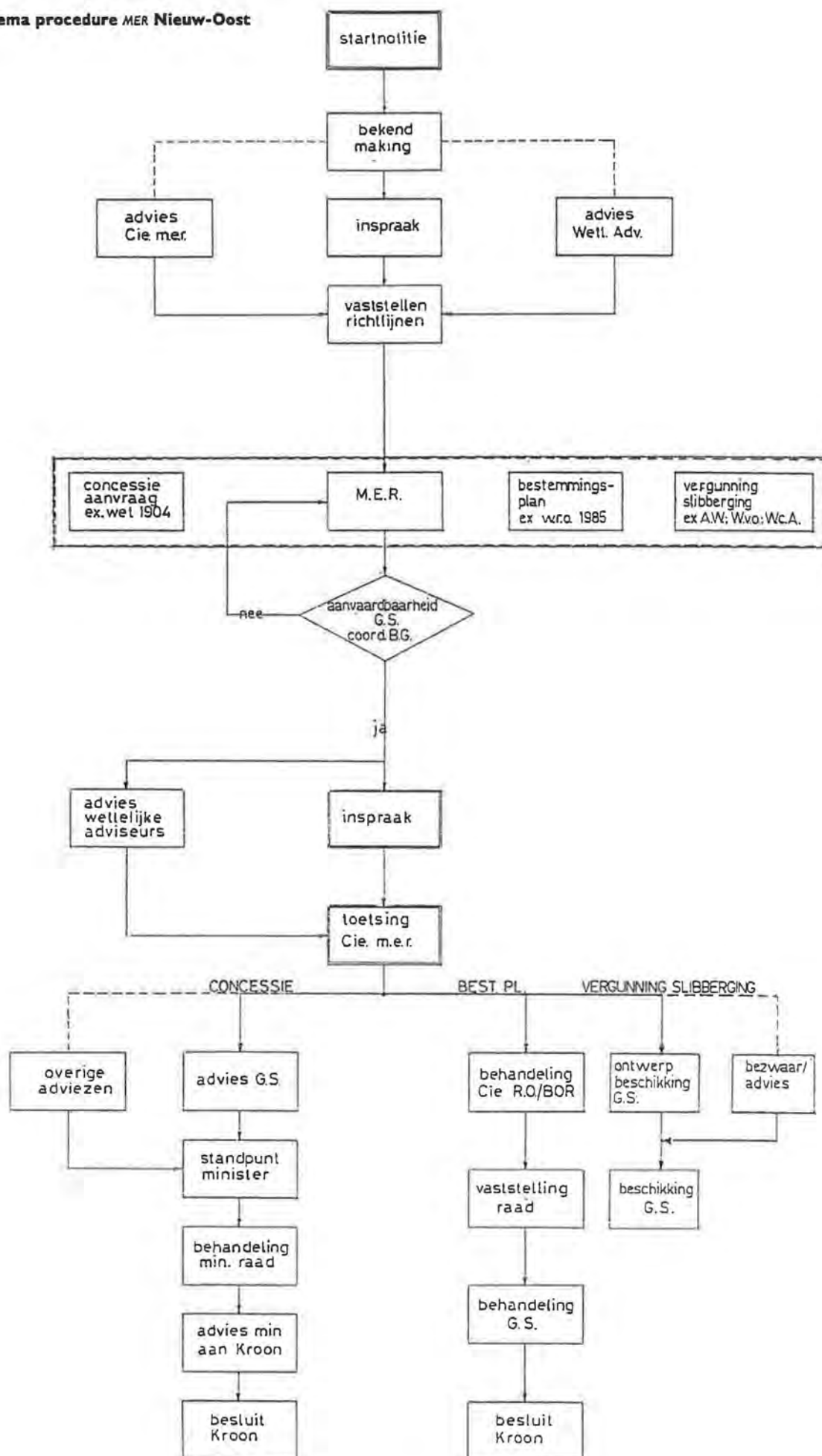
1.5

Procedures en coördinatie

Procedures ten aanzien van m.e.r.-plichtige besluiten

De uitwerking van de Nota van Uitgangspunten voor de eerste fase van Nieuw-Oost omvat vier activiteiten die ieder afzonderlijk m.e.r.-plichtig zijn. Voor het realiseren van de woningbouwlocatie en de jachthaven is het bestemmingsplan (ex. Wet ruimtelijke ordening van 1985) aangewezen als m.e.r.-plichtig besluit. Voor de landaanwinning is de concessieverlening

Schema procedure MER Nieuw-Oost



(ex. Wet droogmakerijen en indijkingen van 1904) aangewezen als m.e.r.-plichtig besluit.

Om de landaanwinning te kunnen realiseren, dienen cunetten te worden gegraven. De hoeveelheden slib die als gevolg van deze ontgravingen geborgen moeten worden, zijn dusdanig dat de *berging van het slib* een vierde m.e.r.-plichtige activiteit is. De vergunningverlening daarvoor geldt als m.e.r.-plichtig besluit (ex. hoofdstuk 3 Wet algemene bepalingen milieuhygiëne).

De Projectgroep Zeeburg/Nieuw-Oost is namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam Initiatiefnemer voor deze vier activiteiten.

Het Bevoegde Gezag voor het bestemmingsplan is de Gemeenteraad van Amsterdam. Voor de concessieverlening en de vergunningverlening voor de berging in het oppervlaktewater van het bij aanleg van Nieuw-Oost vrijkomende slib is de Minister van Verkeer en Waterstaat het Bevoegde Gezag. Voor de vergunningverlening voor het storten op land (droge slibberging) is de Provincie (Gs) het Bevoegde Gezag. Wanneer het slib verontreinigd is boven de toetsingswaarde volgens de DBW/RIZA-normering, is de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer het Bevoegde Gezag.

Naast de m.e.r.-plichtige besluiten zal ook rekening worden gehouden met de overige te doorlopen procedures die samenhangen met de uitvoering van Nieuw-Oost eerste fase.

De inspraak en de besluitvorming over de m.e.r. en de inspraak en besluitvorming over het bestemmingsplan (inclusief de jachthaven), de concessieverlening, de vergunningen voor de slibberging en overige vergunningen worden zoveel mogelijk geïntegreerd.

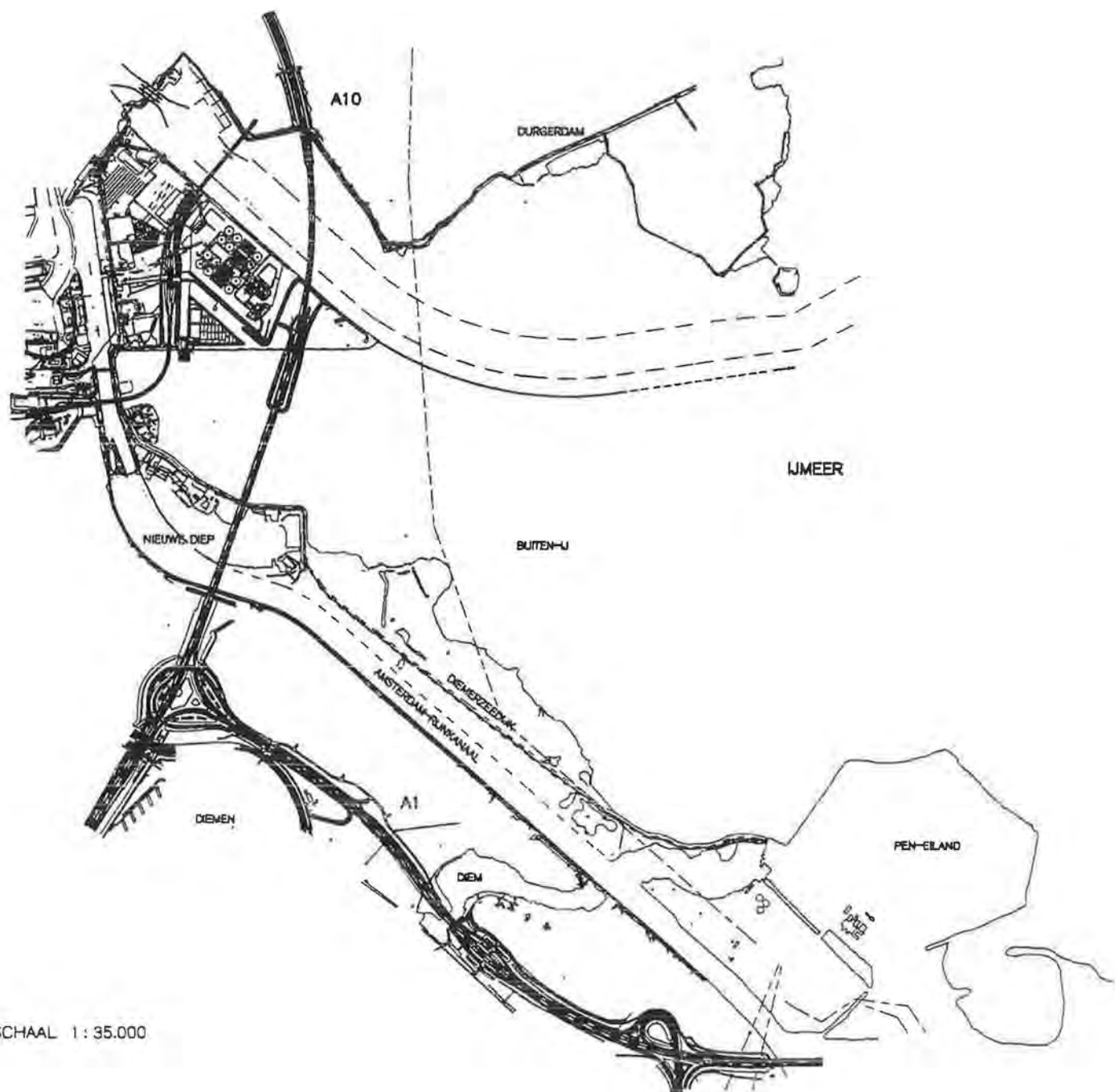
Het wettelijk verplicht vooroverleg op grond van het art. 10-besluit op de Ruimtelijke Ordening zal vooruitlopen op de inspraak van de integrale m.e.r. Een overzicht van de procedures staat aangegeven op nevenstaand schema.

Deze Startnotitie zal door het Bevoegde Gezag een maand ter visie worden gelegd. De plaatsen waar de Startnotitie ter inzage ligt, de periode waarbinnen gereageerd kan worden en aan welk adres de reacties gericht kunnen worden, staan vermeld op bladzijde drie van deze Notitie.

Overige te volgen procedures

Voor een volledige beschrijving van de overige te doorlopen procedures in het kader van bovengenoemde m.e.r.-plichtige besluiten wordt verwezen naar de herziene samenvatting van het MER/NvU.

Figuur 1 Studiegebied



Hier zal worden volstaan met een korte opsomming van de belangrijkste daarvan.

- Aanvragen van uitvoeringsvergunningen in het kader van:
 - Wet droogmakerijen en indijkingen (1904)
 - Waterstaatswet (1900)
 - Ontgrondingenwet/Ontgrondingenverordening Noord-Holland
 - Wet betreffende 's Rijkswaterstaatswerken, waaronder:
 - Baggerreglement
 - Algemeen Reglement van Politie, rivieren en kanalen
 - Wet op de waterhuishouding, waaronder:
 - Peilbesluit
 - Wet verontreiniging oppervlaktewater
 - Ontheffing Keur van Amstelland
 - Toezichtverordening op de waterstaat
 - Dijkverordening
 - (evt.) Gemeentegrenswijziging
 - Afvalstoffenwet (bij storten op land)
 - Wet Chemische Afvalstoffen (bij verontreinigde baggerspecie)
- aanvragen van vergunningen e.d. in het kader van de Interim Wet bodemsanering (bij keuze en uitvoering van de bodemsanering van de Diemerzeedijk)
- aanvragen van vergunningen e.d. in het kader van het bestemmingsplan/Wet R.O. (1985).

Integratie en coördinatie

De Initiatiefnemer heeft het voornemen één samenhangend rapport te presenteren waarin de milieu-effecten zijn beschreven van alle vier de m.e.r.-plichtige activiteiten.

Iedere afzonderlijke m.e.r.-plichtige activiteit en de effecten daarvan worden herkenbaar in het rapport opgenomen aangezien ieder Bevoegd Gezag uitsluitend 'bevoegd' is voor haar eigen activiteit.

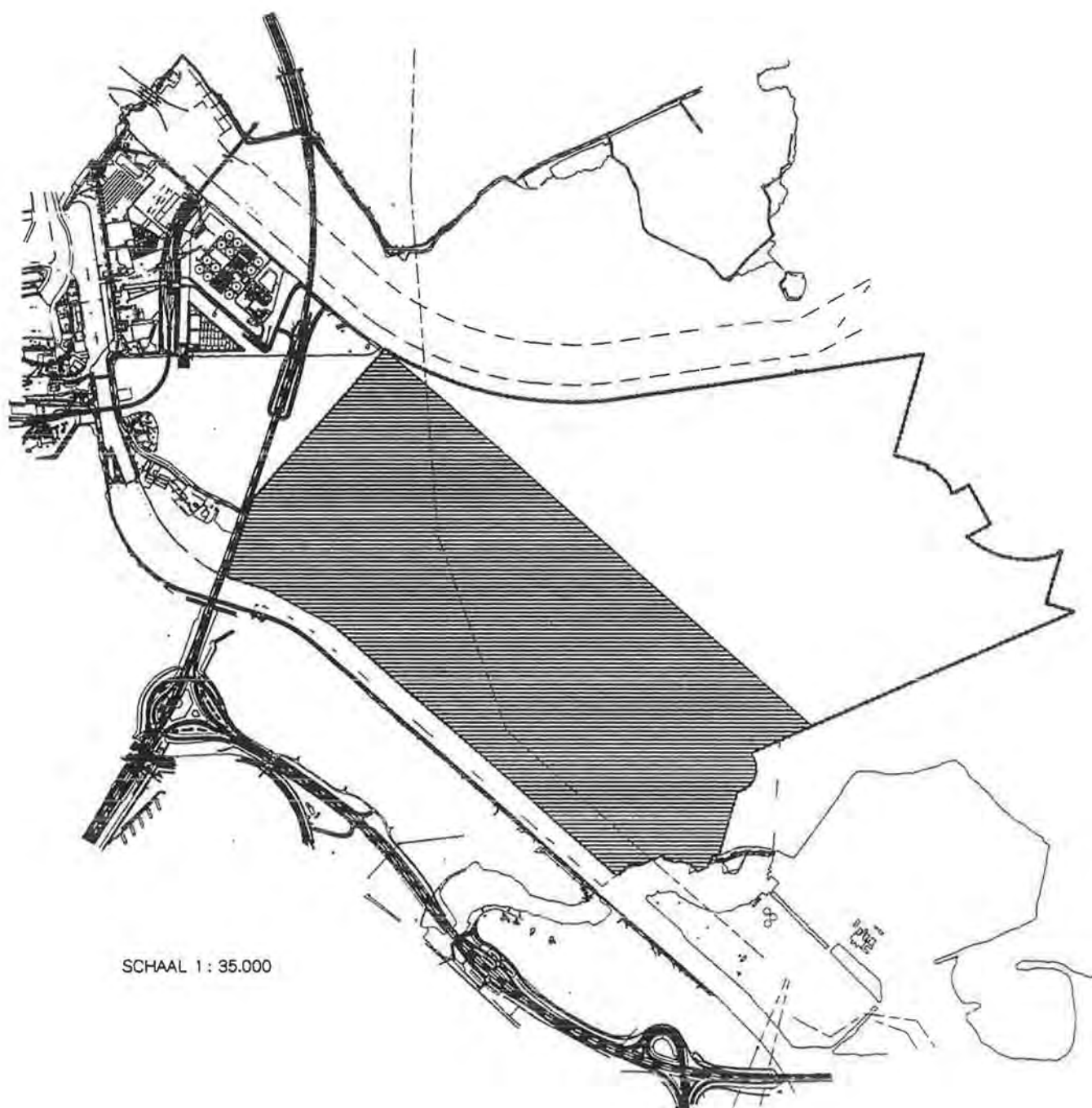
De hoofdlijnen van het Milieu-Effectrapport worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en in de projectnota die voor de concessieverlening voor landaanwinning en voor de verlening van de vergunningen voor slibberging wordt opgesteld.

Conform artikel 5a lid 3b van de Wabm is Gedeputeerde Staten van Noord-Holland het coördinerend Bevoegd Gezag voor deze vier milieu-effectrapportages.

De coördinator Bevoegd Gezag heeft de volgende taken:

- de bekendmaking van de voorgenomen activiteiten;
- voorbereiding en uitvoering van de inspraak;

Figuur 2 Plangebied



- inwinning adviezen, waaronder het advies van de Commissie voor de m.e.r.;
- afstemming tussen de richtlijnen van de bevoegde instanties;
- publicatie en ter visie legging richtlijnen.

Deze taken laten de eigen bevoegdheid van de bevoegde instanties onverlet. Voor het uitoefenen van de bevoegd gezag-taak, het vaststellen van de richtlijnen en de bewaking van de procedure wordt een afzonderlijke coördinatie-commissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van het Rijk (Ministerie van Verkeer en Waterstaat), de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam.

Met het uitbrengen van deze Startnotitie meldt de Initiatiefnemer de voorgenomen activiteiten aan bij het Bevoegd Gezag. Hiermee start de m.e.r.-procedure.

Bij het opstellen van de richtlijnen zal er uitdrukkelijk rekening mee worden gehouden dat één integrale MER wordt opgesteld voor verschillende activiteiten.

1.6

Opzet en werkwijze Startnotitie

In hoofdstuk twee zal een *probleemanalyse* worden geschetst en in hoofdstuk drie zal een beschrijving worden gegeven van de te onderzoeken *alternatieven* en zal een suggestie worden gedaan tot het opstellen van een '*Meest Milieu-vriendelijk Alternatief*'.

De *aanvullende studies* die nodig zijn ten opzichte van het MER/NvU, zoals is aangegeven in het toetsingsadvies van de Cmer worden in hoofdstuk vier nader uitgewerkt. In het laatste hoofdstuk zal worden aangegeven hoe de evaluatie kan worden aangepakt.

De *Samenvatting* van het MER/NvU is naar aanleiding van het commentaar van de insprekers en de Cmer aangepast om de verwijzing naar dat MER/NvU te vereenvoudigen. De herziene Samenvatting wordt tezamen met deze Startnotitie ter visie gelegd.

1.7

Het studiegebied

Het studiegebied staat aangegeven op figuur 1 (pag. 12) en omvat een belangrijk deel van het Buiten-IJ/IJmeer en haar oevers. Het plangebied wordt aangeduid op figuur 2 en behelst het gebied waarbinnen de voorgenomen activiteiten plaatsvinden. De activiteiten hebben een uitstraling ook buiten het plangebied. Per aanvullende studie zal deze uitstraling een andere omvang hebben.

**foto: Het studiegebied in vogelvlucht
vanuit Diemen in noordwestelijke richting**



vanuit Waterland in zuidwestelijke richting



Inleiding

In het MER/NVU zijn de volgende milieu-effecten van de aanleg en inrichting van de woningbouwlocatie Nieuw-Oost aangegeven:

- effecten vanuit de woningbouwlocatie op de omgeving;
- effecten vanuit de omgeving op de woningbouwlocatie;
- effecten binnen de woningbouwlocatie.

Om deze effecten te kunnen aangeven was een uitgebreide omgevingsanalyse noodzakelijk. Op basis van de effectenanalyse werd de voorkeur uitgesproken voor een aantal uitvoeringsvarianten, welke zijn opgenomen in de Nota van Uitgangspunten. Van een aantal uitvoeringsvarianten bleek nadere uitwerking noodzakelijk alvorens een keuze kan worden gemaakt.

De uitvoeringsvarianten hebben zowel betrekking op de technische uitvoering van de landaanwinning als op de feitelijke bestemmingen.

De nadere uitwerking is onderwerp van een aanvullende milieu-effect-rapportage voor het bestemmingsplan en de concessie-verlening.

Het probleem heeft betrekking op de wijze van vormgeving en inpassing van een aantal gewenste activiteiten, op het gewenste niveau van de activiteiten en op de gewenste samenhang met de bestaande stad (inpassing in de stedelijke structuur). De uitvoering dient de voorwaarden hiertoe te bieden.

Veel van de doelstellingen met betrekking tot de locatie zijn ontleend aan het Structuurplan 'De Stad Centraal' en zijn verwerkt in de uitgangspunten.

Op basis van de nu beschikbare gegevens worden vanuit verschillende omgevingsaspecten randvoorwaarden gesteld aan het bestemmingsplan en aan de uitvoering van het plan.

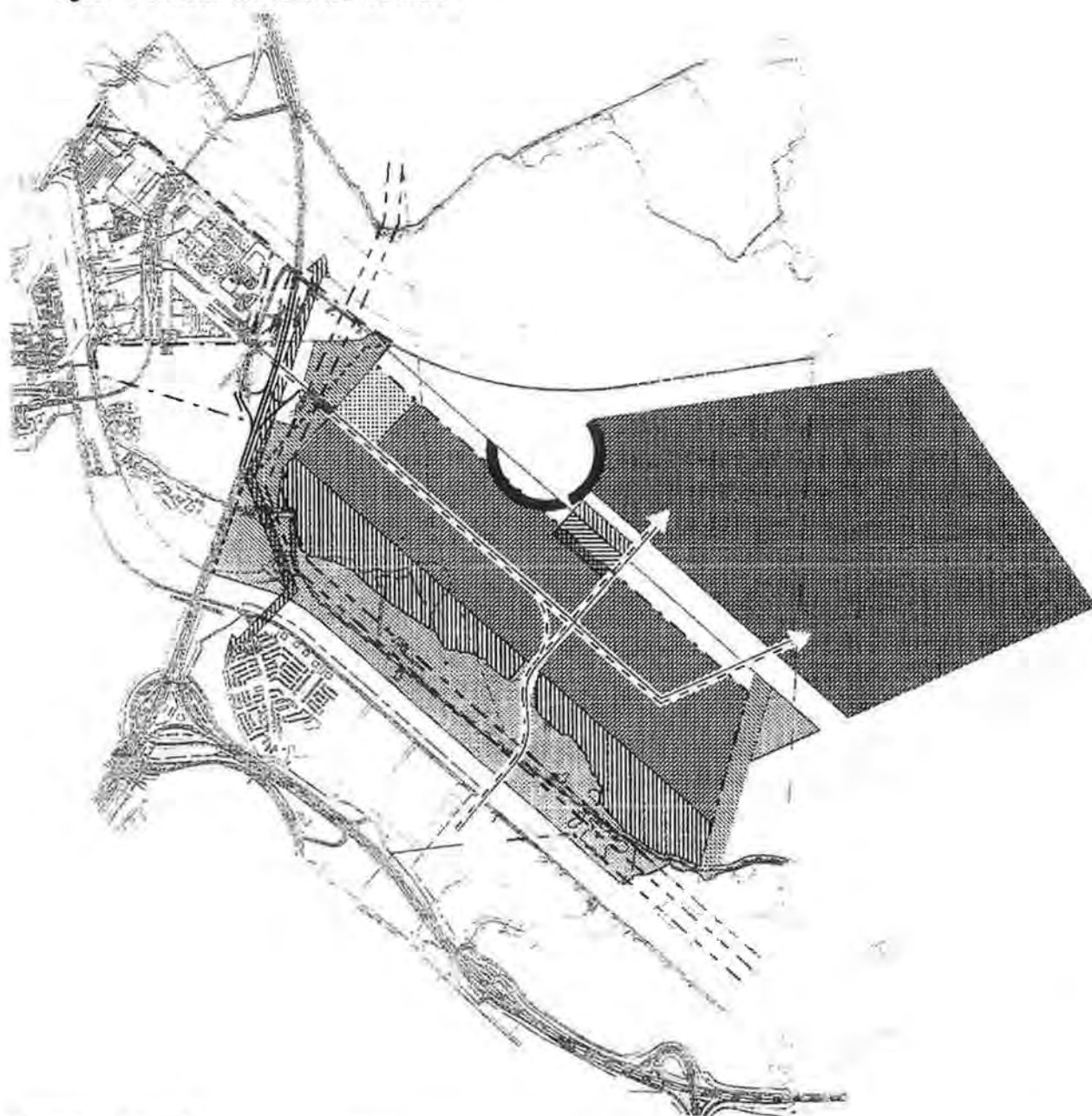
Daarnaast zijn er uitgangspunten vastgesteld en zijn er vanuit de verschillende beleidsterreinen beleidsintenties geformuleerd. Randvoorwaarden, uitgangspunten en beleidsintenties vormen de basis voor de te kiezen oplossing.

Door verschillende combinaties van randvoorwaarden, uitgangspunten en beleidsintenties centraal te stellen, worden verschillende alternatieven verkregen voor de plan- en uitvoeringsalternatieven (zie H. 3, Oplossingen).

Vervolgens kunnen de effecten daarvan worden bepaald. Een Meest Milieuvriendelijk Alternatief wordt van meet af aan als volwaardig naast het Nulalternatief (zie het MER/NVU) en het Planalternatief conform de N.v.U. meegenomen.

Milieu-effecten van alternatieven worden onderling vergeleken.

Figuur 3 Structuurschets Nieuw-Oost fase I



SCHAAL 1:35.000

	ZONE A WONEN OP EILANDEN		RESERVERING VOOR INFRASTRUCTUUR
	ZONE B WONEN OP LAND		KABELS EN LEIDINGENSTROOK
	ZONE C WONEN OP CONSTRUCTIES		HOODSPANNINGSLEIDING
	WONEN OP WATER		WATERKERING
	GLOBALE SITUERING CENTRUMVOORZIENINGEN		WATER OP PEIL AMSTERDAM RIJNKAANAAL
	WONEN EN WERKEN GEMENGD		WATER OP PEIL IJMEER
	WONEN EN WERKEN GEMENGD OP WATER		PARK EN SPORTACCOMMODATIES
	WERKEN		RESERVERING VOOR ONTWIKKELING EN RECREATIE
	HOOFDONTSLUITING		RESERVERING WOONGEBIED
	RAILVERBINDING		RESERVERING GLOBALE SITUERING CENTRUMVOORZ.
	STEDELIJK ATTRACTIEPUNT		RESERVERING STEDELIJK ATTRACTIEPUNT
	ZONE GOLFBREKENDE RECREATIEEILANDEN		GRENZ MET PLAN ZEEBURG

Ook wordt gekeken in hoeverre de alternatieven passen binnen de beleidsdoelstellingen ten aanzien van de verschillende milieu-aspecten en bijdragen tot de realisatie daarvan.

Dit laatste gebeurt aan de hand van op het beleid gebaseerde toetsingscriteria.

2.2

Door Burgemeester en Wethouders vastgestelde uitgangspunten voor het bestemmingsplan en de technische uitvoering van Nieuw-Oost eerste fase

(zie figuur 3, structuurschets)

- Nieuw-Oost eerste fase is een nieuwe woonwijk voor ongeveer 25.000 inwoners.
- De verontreinigde voormalige brandplaats voor chemische afvalstoffen en de grofvuil-stort aan de Diemerzeedijk en het eveneens verontreinigde bodemslib van het Buiten-IJ voor de kust van deze brandplaats en wellicht voor de grofvuil-stort zullen worden gesaneerd.
- De sanering zal zodanig geschieden dat geen vervuiling van het oppervlaktewater optreedt en het landgedeelte betreedbaar wordt.
- De sanering wordt afgestemd op de realisatie van de woningbouw in Nieuw-Oost; voor 1995 moet de sanering worden afgerond, wil de woningbouwproductie in 1995 van start kunnen gaan.
- De locatie omvat ongeveer 10 000 woningen, deels op een landaanwinning van 300 ha. en deels op kunstwerken in het Buiten-IJ.
- De landaanwinning geschiedt door het aanbrengen van een integrale zandophoging, waarvan de bovenkant - het maaiveld - uiteindelijk op NAP + 1 m. komt te liggen. De bodem van het IJmeer heeft een zeer geringe draagkracht, waardoor het in één keer opbrengen van het gehele zandpakket niet mogelijk is. Het zand zal zeer voorzichtig en beheerst aangebracht moeten worden middels de zogenaamde sproeimethode. * De sproeimethode is op deze schaal nog niet eerder toegepast en om die reden is een proef op ware grootte in voorbereiding. De landaanwinning zal voor het grootste deel gelegen zijn op NAP + 1.00 m. en zal tegen overstroming worden beschermd door een NAP + 2.00 m. hoge dijk. Vóór de dijk worden onderheide pieren aangeegd, zodanig vormgegeven, dat deze betrouwbaar zijn en dat de dijk geen golfaanval van betekenis krijgt te verduren.

* Sproeimethode: eerst cunetten graven en opvullen met zand; vervolgens onder water dunne laagjes zand op de onderwaterbodembodem sproeien tot een stevige laag is ontstaan.

- De technische uitvoering van de landaanwinning zal zodanig geschieden dat 5 jaar na het begin van de uitvoering de eerste woningbouw kan worden gestart. Hiervoor zijn zettingsversnellende maatregelen noodzakelijk.
- De wijk is gebaseerd op een gridstructuur met een centrale ontsluitingsas voor zowel hoogwaardig openbaar vervoer op rail als gemotoriseerd verkeer in 2 x 2 rijstroken, op de kruispunten aangepast aan het te verwerken verkeersaanbod.
- Bij de uitvoering van het plan hebben milieu-effectverzachende maatregelen bijzondere aandacht.
- Bij de inrichting van het gebied wordt gestreefd naar een reductie van de energievraag en in de restvraag wordt zoveel mogelijk met milieuvriendelijke energiebronnen voorzien.
- Het plangebied zal worden aangesloten op de A-1 en de A-10. De hoofdverbinding met de binnenstad van Amsterdam zal de zgn. IJ-boulevard zijn, zowel voor gemotoriseerd verkeer als voor openbaar vervoer. De hoofdverbinding voor langzaam verkeer zal bestaan uit een brugverbinding in de Zuiderzeeweg (ook als deze in de toekomst moet worden vervangen i.v.m. de aanpassing van de doorvaartbreedte in het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK)), een verbinding naar Zuid-Oost (opgenomen in de verbinding over het ARK met de A1) en mogelijk daarnaast in het IJboulevardtracé.
- Het plangebied grenzend aan het buitendijkse gedeelte van de Diemerzeedijk kan een eilandenkarakter hebben. Het water dat deze eilanden omspoelt zal dienen voor de berging van het water van het opgehoogde gebied. Dit water heeft een dusdanig oppervlak dat voldoende bergend vermogen aanwezig is om tijdelijk water te bufferen tijdens hoge waterstanden op het ARK. Tussen deze boezem en het ARK zal een noodkering aanwezig blijven, zodat het beheer over de waterkering in Nieuw-Oost onder de verantwoordelijkheid van Amsterdam valt.
- Een afwatering via bemaling op het IJmeer wordt nog als een mogelijkheid opgehouden zolang het overleg met het Waterschap en de Rijkswaterstaat nog niet is afgerond.
- Het gebied ten zuiden van de in het Buiten-IJ gelegen strekdam wordt gereserveerd voor een latere uitbreiding met nog eens 10 000 woningen (Nieuw-Oost III en IV). Inclusief deze uitbreiding zal het plangebied ca. 880 ha. groot zijn (het stedelijk recreatiegebied langs de gesaneerde Diemerzeedijk, Nieuw Oost V, daarbij inbegrepen).
- De locatie zal in samenhang met het Zeeburger-eiland ontwikkeld worden. Hiervoor wordt een aparte Nota van Uitgangspunten opgesteld.

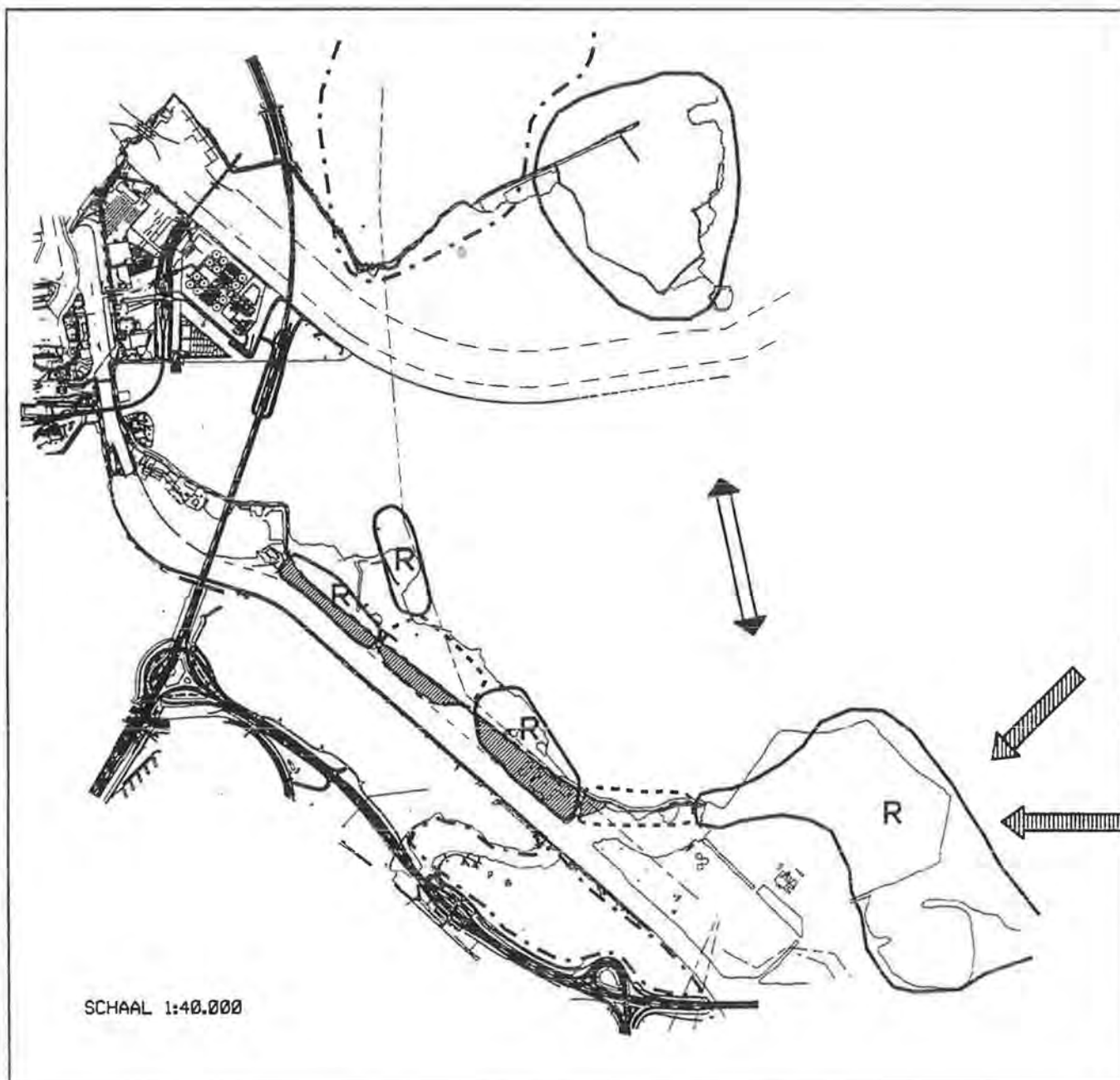
2.3

Inspiraak, adviezen wettelijke adviseurs en toetsingsadvies van de Commissie - m.e.r.

Ten aanzien van de uitwerking is door de verschillende adviseurs en de Cmer gevraagd een aantal zaken in acht te nemen:

- schetsen van een samenhangend beeld tussen de verschillende deelingrepen;
- mogelijkheden onderzoeken voor natuurbouw en -ontwikkeling langs de randen van het IJmeer en in het bijzonder langs de resterende strook water aan de Diemerzeedijk; ontwikkelingsmogelijkheden onderzoeken voor rietlanden en wilgenbossen voor de huidige zee-wering en het PEN-eiland; aanzetten geven voor ontwikkelingsassen en elkaar ondersteunende relaties tussen bestaande leefgemeenschappen en nieuw te ontwikkelen natuur- elementen; in het bijzonder worden de milieu-technische relaties gemist langs het huidige waterfront van de Diemerzeedijk maar ook bij de voortzetting van de Diem naar het resterende open water en langs het nieuwe waterfront aan het uiteindelijke resterende IJmeer met inbegrip van de relatie tot het Nieuwe Diep;
- met betrekking tot de puin- en vuilstort aan de Diemerzeedijk en het aangrenzende IJmeerslib is gedetailleerd en systematisch onderzoek noodzakelijk;
- beschrijving van de wijze van de uiteindelijke sanering van de gehele Diemerzeedijk en het aangrenzende IJmeerslib; afstemming van de plannen voor Nieuw-Oost op de resultaten van het onderzoek naar de verontreinigingssituatie van het IJmeerslib en de sanering daarvan is noodzakelijk;
- duidelijk maken hoe Nieuw-Oost de doelstellingen met betrekking tot de recreatie kan vervullen, met name de wijze waarop de oever- en waterrecreatiemogelijkheden aan de randen van Nieuw-Oost worden benut (in relatie tot de waterkwaliteit);
- beter uitzoeken van de verkeerssituatie met een hoger aandeel van het openbaar vervoer en het langzame verkeer;
- door kwantitatieve aanduidingen duidelijk maken hoe door het treffen van maatregelen aan de bron en in het geluidoverdrachtstraject de situatie met betrekking tot de geluidhinder kan worden verbeterd; acoustische invloed op bestaande woonbebouwing langs de ontsluitings-wegen inzichtelijk maken; geluidbelasting tramverkeer aangeven; de maximale ontheffingswaarde is geen algemeen aanvaarde milieu-kwaliteitsnorm;
- meer aandacht schenken aan de bereikbaarheid in relatie tot het isolement van de locatie;
- de voor de luchtkwaliteit meest bepalende stof NO₂ dient bij de berekeningen te zijn betrokken; de gekozen immissiepunten in het

Figuur 4 Ecologische randvoorwaarden



LEGENDA

-  Ecologische Kerngebieden
-  Ecologische aandachtsgebieden
-  Ecologisch verbindingsgebied
-  Ecologisch aandachts-/verbindingsgebied na sanering Diemersdijk
-  Randvoorwaarde
-  Vogeltrekbaan
-  Ecologische as

studiegebied zijn niet maatgevend voor de luchtverontreiniging als gevolg van het wegverkeer en voor de immissie-berekeningen wordt de door TNO gevolgde methodiek aanbevolen;

- aangeven wat de invloed van de R.I.-Oost is op het studiegebied (de stankhinderzone aangeven op grond van een verspreidingsmodel);
- de effecten van de R.I.-Oost, de pleziervaart en de mogelijke uitbreidingen van de v.m. PEN- thans UNA-centrale op de waterkwaliteit dienen beter te worden beschreven;
- het MER dient informatie te verschaffen over de externe veiligheid van een mogelijk uit te breiden UNA-centrale;
- bij de zandwinning de invloed van de diepte van de zandwinputten in het IJsselmeer op de waterkwaliteits- en ecologische aspecten een rol laten spelen bij de afweging;
- dijkhoogten bepalen met behulp van een risico-analyse;
- meer aandacht schenken aan de gevolgen van het storten van slib dat vrijkomt bij aanleg van de locatie, met name hoeveelheden, mate van verontreiniging en milieu-effecten;
- aangeven hoe wordt omgegaan met de verschillende ruimtelijke claims in de omgeving van de locatie (Diemen-Noord, PEN-/UNA- centrale, slibberging, R.I.-Oost).
- het Meest Milieu-vriendelijk Alternatief zou meer moeten zijn dan een combinatie van milieu-vriendelijke oplossingen van deelaspecten.

2.4

Randvoorwaarden vanuit de omgeving voor het bestemmingsplan Nieuw-Oost en voor de technische uitvoering van de landaanwinning

Op grond van het MER/NVU en de naar aanleiding daarvan ontvangen adviezen kunnen een aantal randvoorwaarden voor het bestemmingsplan en de uitvoering worden geformuleerd.

De volgende sectoren worden daarbij in beschouwing genomen:

Ecologie

Uit het MER/NVU blijkt dat de in ecologisch opzicht belangrijke gebieden een relatief groot oppervlak binnen het studiegebied beslaan. Door de sanering van de Diemerzeedijk zal een belangrijk deel van deze waarden verloren gaan.

Deze in ecologisch opzicht belangrijke gebieden vertegenwoordigen belangrijke natuurwaarden, hetgeen is gebaseerd op zeldzaamheid van plante- en diersoorten op nationale schaal.

Op figuur 4 zijn de in het MER/NVU gepubliceerde resultaten samengevat. De eerste veldwaarnemingen in 1989 hebben dit beeld in grote lijnen bevestigd.

Vanuit ecologische en natuurbehoudsoptiek, en in lijn met het recentelijk gepubliceerde Natuurbeleidsplan, is met **R** aangegeven welke gebieden behouden zouden dienen te blijven. De positie van de letter geeft het centrum aan, waaromheen een ruime bufferzone in acht genomen moet worden. Nog niet is aangegeven welke de functies van de oeverlijn zijn voor de doortrekkende en overwinterende watervogels.

Binnen de aangegeven bufferzones kan alleen geringe verstoring (door recreatie en verkeer) worden toegestaan. Uit de figuur blijkt de samenhang tussen de ecologische kerngebieden. Deze samenhang dient zoveel mogelijk behouden te blijven.

De bovenwijkse groenvoorziening dient gerealiseerd te worden vanuit en in harmonie met de zich ontwikkelende natuurwaarden.

Mogelijkheden voor nat-vochtige natuurontwikkeling dienen te worden benut.

Waterhuishouding en waterkwaliteit

Nagestreefd dient te worden de relatief goede waterkwaliteit van het IJmeer niet te verslechteren. Voorts dient de waterkwaliteit binnen het plangebied te voldoen aan de kwaliteitsdoelstellingen die aan het gebied worden toegekend.

Daarnaast zijn er randvoorwaarden van technisch-ecologische aard.

Voor het vervullen van de Amsterdamse grachten is een waterverbinding tussen het IJmeer en de siphon onder het ARK ter hoogte van het gemaal bij Zeeburg noodzakelijk. Deze verbinding dient ook om in omgekeerde richting stadswater te kunnen lozen bij hoge neerslag.

De lozingsfunctie van de Ipenslotersluis dient gehandhaafd te blijven of gecompenseerd te worden.

Bodemkwaliteit: sanering Diemerzeedijk

Sanering dient zodanig te geschieden dat de waterbodem schoon is en de Diemerzeedijk weer toegankelijk wordt voor recreatief gebruik en er geen gevaar meer bestaat voor blootstelling aan achtergebleven verontreiniging. Op de lange termijn mag geen verspreiding van de rest-verontreiniging optreden.

Geluidhinder

Het creëren van een milieuhygiënisch acceptabele situatie.

Door het treffen van maatregelen aan de bron en in het geluidoverdrachts-traject de milieuhygiënische situatie verbeteren. Het aantal gehinderden in

de bestaande stad mag ten gevolge van Nieuw-Oost niet of nauwelijks toenemen.

Binnen de locatie mag binnen de wettelijke zones geen geluidhinder worden ondervonden van de A1, de A10, de R.I.-Oost, de UNA-centrale en het spoorweg-en scheepvaartverkeer. Verstoring van kwetsbare vogelsoorten dient te worden vermeden (zie ecologie).

Luchtverontreiniging

Binnen de woonlocatie mag geen stankhinder worden ondervonden van de R.I.-Oost. Milieuhygiënische normen mogen niet worden overschreden.

Veiligheid

De veiligheidzones van het ARK, de vaargeul door het Buiten-IJ en van de UNA-centrale worden in acht genomen.

De hoogte van de dijk dient zodanig te zijn dat Nieuw-Oost wordt beschermd tegen opstuwing van water vanuit het Markermeer.

Landschap

De in het gebied aanwezige natuurlijke en landschappelijke waarden dienen zoveel mogelijk in tact te blijven of te worden versterkt door natuur- en landschapsbouw.

Zandwinning

Zandwinning uit het IJsselmeer zal tot een minimum beperkt moeten worden. Bij gebruik van (gespoeld) Noordzeezand moet uitloging naar het IJmeer worden tegengegaan. Het slaan van bufferputten in de buurt van het werk en in zoet water mag geen extra milieubelasting tot gevolg hebben.

Slibverwerking

Het baggeren en bergen van slib mag geen onaanvaardbare risico's voor gezondheid en milieu inhouden. Voorts dient de berging zodanig te geschieden dat de verspreiding van stoffen naar de omgeving tot een minimum wordt beperkt.

2.5

Beleid

Naast de van toepassing zijnde wetten en wettelijke regelingen wordt in het aanvullende MER aandacht geschonken aan voor het gebied en de voorgenomen activiteiten relevante beleidsuitspraken.

De doelstellingen van het Nationaal Milieubeleidsplan zullen daartoe als leidraad dienen. Aan deze beleidsuitspraken worden voorzover dat mogelijk is de criteria ontleend aan de hand waarvan de voorgestelde alternatieven worden getoetst op hun effecten.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de meest relevante documenten en beleidsintenties:

Rijksniveau

- Vierde Nota Ruimtelijke Ordening (VROM 1989)
- Structuurschets Landelijke en Stedelijke Gebieden (VROM 1988)
- Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud (VROM, L&V 1981)
- Structuurschema Openluchtrecreatie (VROM, CRM 1981)
- Nota Ruimtelijk Kader Randstadgroenstructuur (VROM, L&V 1985)
- Natuurbeleidsplan (L&V 1989)
- Gegrond ontgronden, beleidsnota oppervlaktedelfstoffenvoorziening voor de lange termijn (V&W, 1989)
- Concept Derde Nota Waterhuishouding (V&W, 1989)
- Structuurschema Electriciteitsvoorzieningen (EZ, 1981)
- Structuurschema Vaarwegen (V&W, 1981)
- Rijkswaterkwaliteitsplan (1987)
- Nota Oppervlaktedelfstoffenwinning Wateren IJsselmeergebied 1989 - 1998 (te verschijnen)
- Beleidsnota Noordzeezandwinning (in voorbereiding)
- Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (V&W, VROM 1990)
- Concept Nationaal Milieubeleidsplan (VROM 1989)

Provinciaal niveau

- Streekplan Amsterdam-Noordzeekanaalgebied (1987)
- Beleidsplan Recreatie en Toerisme (ontwerp, 1986)
- Beleidsnota Natuur en Landschap (ontwerp, 1986)
- Ontwerp-Structuurschets voor Noord-Holland (1984)
- Ontwerp Structuurvisie Noord-Holland 2015 (1989)
- Nota Landinrichting (1987)
- Provinciale Nota Randstadgroenstructuur
- Provinciaal beleid voor nieuwe bossen in Noord-Holland (1985)
- De Stelling van Amsterdam (1987)
- Besluitvorming in het kader van SIBRIJ (Stuurgroep integraal beleidsplan randmeren IJsselmeergebied, 1986)
- Provinciaal grondwaterplan van Noord-Holland (ontwerp, 1986)

- Tweede Provinciaal Milieubeleidsplan (ontwerp, 1989)
- Provinciaal Bagger- en Slibplan (te verschijnen)
- 2e Provinciaal Afvalstoffenplan (te verschijnen)
- Provinciaal Waterhuishoudingsplan (te verschijnen)
- Streekplan Waterland (ontwerp, oktober 1989)

Gemeenten

- Structuurplan Amsterdam (1986)
- Voorontwerp Structuurplan 1990 (Amsterdam, 1989)
- Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost Eerste Fase (1988)
- Nota Waterkwaliteit (1986 - '90) gemeente Amsterdam (1986)
- Milieu-actieplan gemeente Amsterdam (concept, 1989)
- Verzuingsnota (1989)
- Verkeers- en Vervoersplan 1990 (Amsterdam, concept sept. 1989)
- Relevante bestemmingsplannen

Overig

- Relevante Waterkwaliteits- en kwantiteitsbeheersplannen
- EG-vogelrichtlijn (1979)
- het verdrag van Ramsar (de Wetlandsconventie, 1972)

2.6

Probleemstelling plan Nieuw-Oost

Als belangrijkste doelstellingen voor de realisatie van Nieuw-Oost eerste fase gelden:

- het realiseren van een aantrekkelijk woongebied om te voldoen aan de te verwachten woningbehoefte voor de groep 'economisch gebonden' en met name voor die huishoudens die thans door onvoldoende kwalitatief aanbod gedwongen zijn uit te wijken naar de overloopgebieden;
- daarnaast dient de locatie een bijdrage te leveren aan het verminderen van het tekort aan recreatiemogelijkheden aan het water.

Naar aanleiding van deze doelstellingen kan de volgende *probleemstelling* voor de landaanwinning en voor het bestemmingsplan worden geformuleerd:

- a. Hoe kunnen de afzonderlijke activiteiten zodanig plaats en vorm worden gegeven dat een onderlinge samenhang ontstaat en deze activiteiten elkaar versterken en

- b. dat in de eerste fase verdere toekomstige ontwikkelingen niet onmogelijk worden gemaakt.
- c. Op welke wijze kan de eerste fase van Nieuw-Oost zodanig worden uitgevoerd (landaanwinning) en ingericht (bestemmingsplan), dat op stedelijk niveau een hoogwaardig woon-, werk-, en recreatiemilieu ontstaat, dat:
 - past binnen de stedelijke structuur van Amsterdam,
 - aansluit op de specifieke kwaliteiten en potenties van het landschap in en om het plangebied en
 - als afgerond geheel kan functioneren.

Het Nulalternatief is het referentie-alternatief voor de te beschouwen milieu-effecten van de plan- en uitvoeringsalternatieven.

Daarnaast is een uitwerking van het plan zoals het is omschreven in de Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost eerste fase ('het plan zoals het er nu ligt') de basis voor het Planalternatief.

Eisen vanuit de ecologische en milieu-hygiënische kwaliteiten van de omgeving zijn taakstellend voor de ontwikkeling van het Meest Milieu-Vriendelijke alternatief (het conserveren en optimaliseren van de ontwikkeling van natuurwaarden, de afstemming van het plan op de sanering van de Diemerzeedijk en het aangrenzende IJmeerslib, waterkwaliteitseisen met betrekking tot het IJmeer, etc.).

3.1

De referentie-situatie (Het Nulalternatief)

Voor een beschrijving van de referentie-situatie wordt verwezen naar het Nulalternatief in het MER/NVU (met name het herziene deel I, Samenvatting).

In de referentie-situatie worden de autonome ontwikkelingen geschetst, plannen die onafhankelijk van de bouwlocatie worden uitgevoerd. Bij de autonome ontwikkelingen wordt rekening gehouden met reserveringen voor vastgesteld beleid of met reserveringen voor nog te nemen besluiten.

De volgende grote ingrepen worden in beschouwing genomen:

- mogelijke uitbreiding van de PEN- (UNA-)centrale en de
- Rioolwaterzuiveringsinrichting-oost;
- de aanleg van het oostelijk deel van de ringweg A10 en de uitbreiding van de spoorlijn Diemen-Weesp,
- de aanleg van een woonwijk in Diemen-noord;
- de sanering van de bodemverontreiniging langs de Diemerzeedijk en de herinrichting van dit oevergebied conform de vigerende bestemmingen, deels als natuurgebied en deels als recreatiegebied;
- het realiseren van een recreatieve fiets-/wandelroute vanuit de stad over de Diemerzeedijk langs de oevers van het IJmeer;
- reservering van een NS-tracé voor een snelle treinverbinding in de richting van Almere door het IJmeer.

De mogelijke toekomstige ontwikkelingen voor het PEN-eiland, zoals de realisatie van een grofvuil- en slibstort en van een slibverbrandingsinstallatie aldaar, verdienen aandacht.

In de toekomst zal het studiegebied ten gevolge van bovengenoemde activiteiten drastisch veranderen. Aangezien er zich in het Amsterdamse stadsgewest op recreatief gebied grote tekorten voordoen en het beleid erop is gericht om nieuwe recreatie-terreinen zo dicht mogelijk bij de stad

te situeren, zal een deel van de Diemerzeedijk een beperkte recreatieve functie krijgen.

3.2

Het Planalternatief *(figuur 3, Structuurschets)*

Voor een beschrijving van het Planalternatief wordt voorlopig verwezen naar de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw-Oost eerste fase en het Programma voor de Inrichting van de Locatie, zoals is opgenomen in het deel 'Besluitvorming, stand van zaken - juni 1989'. De door het Gemeentebestuur vastgestelde uitgangspunten voor realisering van de locatie staan aangegeven in paragraaf 2.2. van deze Startnotitie.

De locatie zal worden ontwikkeld in samenhang met het Zeeburger-eiland en moet als verlengstuk worden gezien van een verzameling van projecten langs de IJ-as en de ontwikkeling van een nieuwe stedelijke verkeers- en vervoersas langs het IJ aansluitend op de ringweg A10. In Nieuw-Oost zal deze as centraal in het plangebied worden doorgetrokken als vierbaans stadsstraat met ongeveer om de 250 meter een gelijkvloerse kruising met buurtontsluitingsstraten en een hoogwaardige railverbinding met het CS, die wordt gekoppeld aan een railverbinding naar Zuidoost met aantakking op metronet en ringspoorbaan.

De eerste fase omvat de bouw van ongeveer 10 000 woningen in vijf specifieke woonmilieus die rechtstreeks samenhangen met de ophogetechniek:

- wonen op eilanden, omringd door water dat de boezem vormt van de ophoging;
- wonen op het lage deel (NAP +1 m) van de ophoging;
- wonen op het hoge deel van de ophoging, zijnde de 100 m brede waterkering (NAP +2,0 m);
- wonen aan de jachthaven, ook wel 'Marina' genoemd;
- wonen op pieren in het water van het Buiten-IJ, die dienst doen als golfbreker.

Verder wordt voorzien in de realisatie van commerciële en niet-commerciële voorzieningen met een potentieel van ca. 7 000 arbeidsplaatsen, grotendeels gesitueerd in een hoofdcentrum en langs de centrale verkeers-as, waar de bedrijfsbebouwing tevens een geluidwerende functie voor de achterliggende woonbebouwing zal hebben.

In het plangebied zal een jachthaven (de Marina) met een capaciteit van ca. 800 ligplaatsen worden gerealiseerd.

Ook zal worden beschreven hoe de sanering van de Diemerzeedijk zal plaatsvinden (zie ook par. 4.2.1.5, blz. 42). Indien mogelijk zal een gedeelte van de Diemerzeedijk na sanering bestemd blijven als natuur-/parkgebied met recreatief bovenwijkse betekenis.

In het Planalternatief is een aantal milieu-aanbevelingen uit het MER/NVU reeds verwerkt.

Voor de uitvoering zal ca. 14,3 miljoen m³ zeezand en ca. 2,4 miljoen m³ IJsselmeerzand nodig zijn. De hoeveelheid slib dat moet worden uitgebaggerd en geborgen bedraagt ca. 1,17 miljoen m³ waarvan ca. 300 000 m³ licht verontreinigd is (de gemeten concentraties liggen tussen de signalerings- en de toetsingswaarde van de Normering Waterbodems).

3.3

Het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief

Uitgangspunt voor het Meest Milieu-vriendelijke uitvoeringsalternatief is dat de functies, die het milieu nu of in de toekomst kan vervullen, zo goed mogelijk behouden blijven en dat het afwentelen van milieu-problemen naar de omgeving en naar toekomstige generaties moet worden tegengegaan.

Randvoorwaarden vanuit de omgeving en milieu-doelstellingen zijn in dit alternatief richtinggevend. Ook in dit alternatief wordt uitgegaan van de structuur en ligging van Nieuw-Oost zoals vastgelegd in de Nota van Uitgangspunten. Dit betekent dat ook in het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief wordt uitgegaan van het realiseren van circa 10 000 woningen in het plangebied.

Op grond van noodzakelijke mitigerende en compenserende maatregelen en op grond van het voldoen aan milieu-criteria (zoals aangeduid in het toetsingsadvies van de Commissie-m.e.r.) kunnen één of meer realistische milieu-varianten worden ontwikkeld.

Nieuw-Oost dient zodanig te worden uitgevoerd en ingericht dat de milieubelasting op de omgeving minimaal is.

Hierbij wordt gedacht aan:

- de beperking van het energieverbruik, het gebruikmaken van energie-omzettingstechnieken met een laag fossiel energieverbruik (en lage emissies) en het benutten van duurzame bronnen;
- de toepassing van milieuvriendelijke bouwmaterialen;
- het beperken en beheersen van afvalstromen (o.a. door optimale afvalinzameling en -verwerking);
- het streven naar een optimale eindsituatie op het gebied van de waterkwaliteit en de waterhuishouding zodanig dat de omgeving, zowel intern als extern, zo min mogelijk wordt belast;
- het instandhouden dan wel ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden (natuurbouw);
- het minimaliseren van de groei van de automobiliteit.

Voor de aspecten energie, water, ecologie, verkeer en vervoer, zandwinning en slibverwerking wordt hieronder een beknopte toelichting gegeven van de mogelijke richting waarin het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief ontwikkeld zou kunnen worden.

In het aanvullende MER zullen de technische haalbaarheid en de financieel-economische consequenties worden aangegeven.

Energie

Voor het realiseren van een laag energieverbruik zal met name rekening gehouden moeten worden met de zonoriëntatie (passieve zonne-energie) en situering van gebouwen, zodanig dat sterke tochteffecten worden vermeden.

Voor de energietoepassingstechnieken warmtekrachtkoppeling en warmtepompen geldt dat er een concentratie van de warmtevraag vereist is. Windturbines vereisen een vrij windaanbod en actieve zonne-energie vereist zonoriëntatie en het tegengaan van onderlinge beschaduwing van bouwwerken.

Om een optimale combinatie van bovengenoemde maatregelen mogelijk te maken is een indeling van het stadsdeel in energie-intensieve (geclusterde hoogbouw) en energie-extensieve (laagbouw) -gebieden vereist.

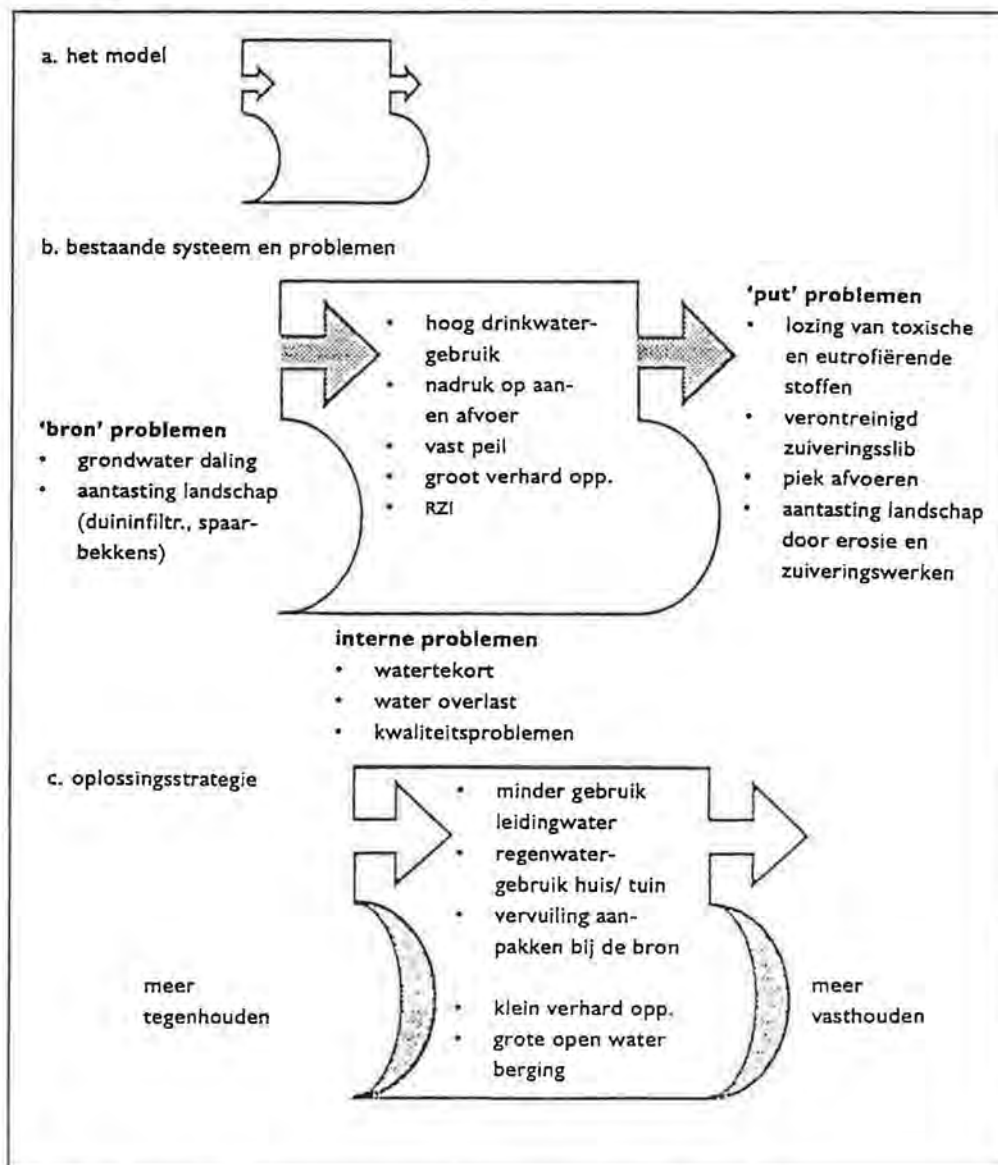
Het watersysteem

Juist wat betreft het aspect water zijn er in Nieuw-Oost mogelijkheden om milieu-vriendelijke varianten te ontwikkelen. Dit betekent voor de waterhuishouding, dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van een 'zelfverzorgend' en 'zelfreinigend' watersysteem. In figuur 5 wordt deze strategie onder punt c weergegeven. De essentie van een dergelijk (eco-)systeem is het vermogen om een zeker evenwicht te handhaven door het vasthouden van water binnen het plangebied en zoveel mogelijk tegenhouden van water uit een ander gebied. Door deze benadering vermindert de onderlinge afhankelijkheid van aan elkaar grenzende systemen en de belasting van rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Tegen de achtergrond van een zelfverzorgend en zelfreinigend systeem is het allereerst van belang om op het niveau van gebouwen, parkeerterreinen, wegen, en andere onderdelen van het stedelijk gebied maatregelen te treffen waarbij verontreinigingen aan de bron zoveel mogelijk worden bestreden.

Gebruikmakend van de tot dusver verrichte studies is een eerste verkenning gemaakt van de mogelijkheden in de concrete situatie van Nieuw-Oost. De eerder besproken uitgangspunten voor de planvorming vormen hierbij het vertrekpunt.

Figuur 5 Model Waterverzorgingssysteem



bron: S.Tjallingii, 1989 (vrij naar Van Leeuwen en Van Wirdum, 1981)

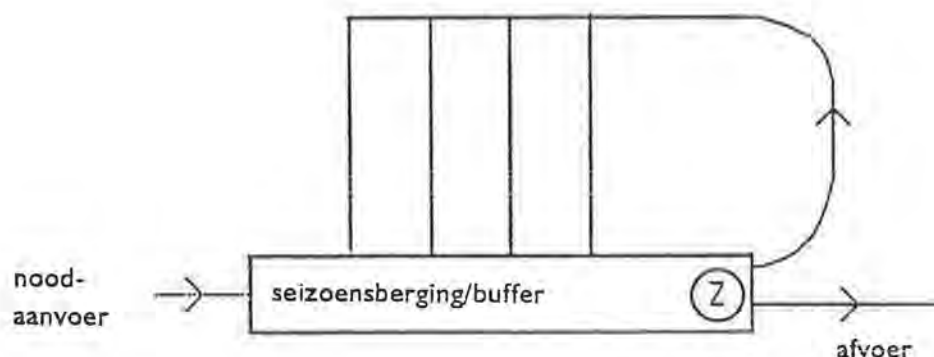
Uitgangspunten voor het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief zijn:

- zuinig omgaan met water als grondstof,
- bij dit zuinige gebruik waar mogelijk regenwater inschakelen als relatief schone bron zonder 'bronproblemen',
- verontreinigingsproblemen zoveel mogelijk in eigen huis oplossen,
- piekafvoer-overlast zo weinig mogelijk doorschuiven.

Nieuw-Oost biedt mogelijkheden voor de inrichting van een randmeer/boezem, dat een bufferfunctie (met moeras-waterzuivering) kan combineren met seizoensberging.

Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

Systeem met seizoensberging



Ecologie

De ecologische kern- en aandachtsgebieden die overblijven na sanering van de Diemerzeedijk worden zoveel mogelijk ontzien.

Wanneer de 'natte as' die Waterland met het Vechtplassengebied verbindt door de aanleg van Nieuw-Oost eerste fase wordt verstoord, zal dit verlies zoveel mogelijk worden gecompenseerd. De gedachten gaan uit naar de aanleg van een reeks eilandjes en/of aan de Diemerzeedijk en PEN-eiland gekoppelde terreinen met een veelheid aan vooral natte biotopen. De eilanden zouden kunnen worden aangelegd op reeds bestaande ondiepten in het IJmeer, zodat het scheepvaartverkeer daar geen hinder van ondervindt.

De basis van de eilanden zou kunnen worden gevormd door baggerspecie dat vrijkomt bij de aanleg van Nieuw-Oost. Na een aantal jaren zouden één of twee eilandjes geschikt gemaakt kunnen worden voor extensieve natuurrecreatie.

Onderdelen van de Diemerzeedijk zouden kunnen worden benut voor extensieve recreatie via natuurbouw en natuurontwikkeling. Ecologische kerngebieden (figuur 4, pag. 22) worden op deze wijze behouden en met elkaar verbonden.

Verkeer en vervoer

Milieuvriendelijk inrichten houdt voor wat betreft de verkeers-infrastructuur in dat in beginsel gedacht wordt aan een zoveel mogelijk autovrij - houden van de wijk, waarbij de bereikbaarheid optimaal gegarandeerd blijft.

Te denken valt dan aan concentratie van hoge dichtheden en (auto)verkeers-aantrekkende bedrijfsbebouwing aan de in- en uitgangen van de wijk met daaraan gekoppeld parkeermogelijkheden. De parkeergelegenheden dienen goede aansluiting te geven op een openbaar vervoerssysteem.

De mogelijkheden zullen worden onderzocht voor alternatieve verkeers- en vervoerssystemen, zodanig dat een maximale modal split ten gunste van het openbaar vervoer en langzaam verkeer kan worden bereikt.

Daarbij zal rekening moeten worden gehouden met de aanleg van eventuele volgende fasen van Nieuw-Oost in het IJmeer.

Het draagvlak voor alternatieve systemen wordt dan immers enorm vergroot. Het is vereist dat dan in de eerste fase reeds reserveringen worden opgenomen voor tracés van dergelijke systemen.

Tevens zullen de mogelijkheden worden bestudeerd die een hoogwaardig fiets- en wandelklimaat kunnen garanderen, zoals de aanleg van windwerende groen-voorzieningen, windtunnels en -schermen en overkapping.

Bij de aanleg van noodzakelijke infrastructuur wordt gestreefd naar een zo gering mogelijk ruimtebeslag en zo gering mogelijke negatieve effecten op milieu en landschap (mitigerende maatregelen).

Zandwinning

Gezien de benodigde zandhoeveelheid voor het aanbrengen van het zandpakket lijkt het onwaarschijnlijk dat Amsterdam toestemming zal krijgen om geheel in deze zandbehoefte te voorzien door gebruik van IJsselmeerzand. Het gebruik van Noordzeezand heeft echter door uitloging van het zandpakket een verziltingseffect op het IJmeer. In het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief zullen daarom maatregelen moeten worden getroffen ter beperking van de zoutlast op het IJmeer bij gebruik van zeezand:

- spoelen van dit zand tijdens het transport. Daarmee is de zoutconcentratie in het water terug te brengen tot 800 mg Cl⁻/liter.
- spoelen van de bakken met zoet water d.m.v. een zoetwaterleiding of via een zoetwatertanker voorafgaand aan het lossen van deze bakken.
- het aanbrengen van het zoute zand binnen de waterkeringen van zoet IJsselmeerzand.

Hierbij zijn bufferputten in de buurt van het werk en in zoet water nodig.

Slibverwerking

Voor het bodemslib dat vrijkomt door het graven van de cunetten voor de dijklichamen kan een elegante oplossing worden gevonden in hergebruik van een deel van het niet of nauwelijks verontreinigde slib voor de aanleg van de in deze paragraaf onder 'ecologie' genoemde eilandjes.

Deze eilandjes kunnen geschikt gemaakt worden voor extensieve recreatie en natuurbouw.

4.1

Inleiding

In een beperkt aantal aanvullende studies zal met betrekking tot die aspecten waarover aanvullende informatie wordt verlangd een effecten-analyse plaatsvinden.

Voor sommige aspecten is tevens een aanvullende omgevingsanalyse noodzakelijk om de referentie-situatie nader te onderbouwen. Leemten in kennis in het MER/NVU worden zoveel mogelijk aangevuld.

De effectbeschrijving geschiedt aan de hand van aan milieu-beleidsdoelstellingen ontleende criteria. In elke aanvullende studie zal aan de relevante beleidsdoelstellingen en de daaraan ontleende criteria aandacht worden besteed.

De resultaten van de aanvullende studies zullen in het aanvullende MER in onderlinge samenhang worden gepresenteerd.

De hoofdlijnen van het aanvullende MER worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en in de projectnota die voor de concessie-verlening wordt opgesteld. Ten behoeve van het plan zijn daarom twee categorieën effecten te onderscheiden: effecten die betrekking hebben op het bestemmingsplan, inclusief de jachthaven, en effecten die betrekking hebben op de technische uitvoering van de landaanwinning. Dit onderscheid zal duidelijk herkenbaar worden aangegeven.

4.2

Aanvullende studies

De basis voor de informatie ligt in het MER/NVU. In deze paragraaf wordt alleen toegelicht wat nog nader wordt uitgewerkt of wat op een andere wijze wordt benaderd.

4.2.1

Bestemmingsplan

4.2.1.1

Natuur, landschap en recreatie

De landschapsanalyse en -visie vormt het ruimtelijk integratiekader, waarbinnen zeer uiteenlopende grondgebruiksvormen en doelen verwezenlijkt dienen te worden. In deze opvatting geldt het landschap als de ruimtelijke verschijningsvorm van alle abiotische, biotische en antropogene factoren en hun onderlinge relaties. De inventarisatie van de kwaliteiten en potenties van het landschap en de mogelijkheden die deze bieden om de verschillende gebruiksvormen zorgvuldig op elkaar af te stemmen, schept de basis voor het opstellen van samenhangende en goed vergelijkbare alternatieven.

Er worden twee schaalniveau's van het studiegebied onderscheiden. Voor landschap en recreatie geldt als achtergrond het gehele IJmeer met aangrenzende stedelijke gebieden. Voor natuur dient rekening gehouden te worden met ecologische relaties naar het Markermeer, de Vechtplassen en Waterland (figuur 4).

Voor concrete invulling is het studiegebied nagenoeg identiek met het studiegebied uit het MER/NvU, d.w.z. de kust van Waterland, het PEN-eiland en de Diemerzeedijk tot het IJ-eiland.

Ten behoeve van de referentie-situatie (het Nulalternatief) wordt nader onderzoek gedaan naar de aanwezige natuurwaarden.

Om leemten uit het MER/NvU op te vullen is aanvullend veldwerk en onderzoek noodzakelijk. Dit omvat de volgende zaken:

- broedvogels
- planten, plantegemeenschappen en vegetatiestructuren
- zoogdieren, reptielen en amfibieën, vlinders en andere insecten
- vissen en andere aquatische organismen (incl. waterplanten)
- grondsoorten en waterkwaliteit
- trekvogels en overwinteraars
- ecologische verbindingen en samenhangen.

Het recreatie-onderzoek omvat een inventarisatie van de aanwezige activiteiten, een prognose voor het jaar 2000 en de extra recreatiedruk ten gevolge van de aanleg van Nieuw-Oost eerste fase.

Aandacht hebben vooral de verschillende vormen van:

- amfibische recreatie
- waterrecreatie
- landrecreatie.

Deze gegevens worden voor zover mogelijk gekwantificeerd (aantallen vaartuigen, ligplaatsen, recreanten, oppervlakten), opdat de milieu-effecten zo nauwkeurig mogelijk zijn aan te geven.

Met name de effecten van de jachthaven vereisen bijzondere aandacht.

Dit geldt zowel voor de invloed op de waterbodem en de waterkwaliteit als voor de overige effecten op de omgeving, zoals geluidhinder.

Met betrekking tot 'Natuur, landschap en recreatie' wordt het beleid geanalyseerd. Sedert het MER/NvU gereed is gekomen is er nogal wat veranderd. Zo is er inmiddels een Nationaal Natuurbeleidsplan. Hieruit zijn toetsingscriteria af te leiden.

4.2.1.2

Milieu-effecten van verkeer en vervoer

De verkeersinfrastructuur en de vervoerswijze bepaalt in belangrijke mate de ontwikkeling van de alternatieve oplossingen voor Nieuw-Oost. Bij de uitwerking van de alternatieven zal vooral aandacht worden geschonken aan knelpunten die in het MER/NvU niet goed uit de verf zijn gekomen, zoals:

- de verkeersafwikkeling van en naar de bestaande stad,
- de IJ-boulevard en de uitwisseling op de Zuiderzeeweg,
- de openbaar vervoer-verbindingen die bij aanleg van Nieuw-Oost een rol spelen in relatie tot de bestaande stad/regio,
- het aandeel langzaam verkeer,
- de 'modal split' (de verhouding tussen de verschillende vervoerswijzen).

Verkeers- en vervoersaspecten hebben invloed vanuit de omgeving op het plangebied en vice versa. Deze invloeden worden duidelijk bij de effectbeschrijving van de alternatieven en het referentie-alternatief.

In deze studie zal ook apart aandacht worden geschonken aan de *technische uitvoering* van de verkeersinfrastructurele werken in het kader van de concessieverlening.

De verkeersprognoses zullen worden aangepast aan de laatste ontwikkelingen. Als studiegebied zal het netwerk van de Nota van Uitgangspunten worden gehanteerd.

Behalve de thans in het Planalternatief opgenomen vervoersprestatie met de daaraan gekoppelde verkeersinfrastructurele consequenties zal met name in het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief gekeken worden naar mogelijke andere oplossingen om aan de vervoersvraag te voldoen.

De milieu-componenten die met name bepaald worden door de aard en intensiteit van de vervoerswijze zijn de geluidhinder en de luchtkwaliteit. Deze componenten zullen dan ook sterk medebepalend zijn voor de uitwerking van de verschillende alternatieven op verkeerskundig gebied. De uit de inspraak voortgekomen reacties op de effectbeschrijving voor deze componenten voor met name de Indische Buurt en de gemeente Diemen zullen nader worden onderzocht.

Geluidhinder

De geluidnivo's in het studiegebied van het weg- en railverkeer zullen worden onderzocht volgens de richtlijnen van de Wet Geluidhinder. In het plangebied waar de verkaveling nog niet is uitgewerkt en voor de

Rijkswegen A1 en A10 zullen voor het wegverkeer de 50+3, 55+3 en 60+3 dB(A)-contour op kaarten worden aangegeven, waarbij tevens het effect van een railverbinding zal worden berekend. In de onderscheiden alternatieven zullen telkens de bij dat alternatief passende tramintensiteiten worden ingevoerd. De 50+3 dB(A)-contour geeft dan de grens aan, waarbinnen zonder ontheffing dan wel zonder afschermende bebouwing geen woningbouw mogelijk is.

De gevelbelasting zal worden berekend op de bestaande bebouwing langs wegen, die in het overige studiegebied zijn gesitueerd.

Om de invloed van de geluidhinder op de binnen de geluidzones van de te onderzoeken wegen aanwezige personen in gebouwen te bepalen zal een woninginventarisatie plaatsvinden. Waar nog geen verkaveling bekend is, zal een gemiddeld aantal woningen/ha. en een gemiddelde woningbezetting worden aangenomen.

De geïnventariseerde woningen zullen worden ingedeeld in geluidbelastingsklassen en gewogen volgens de methodiek, zoals beschreven in rapport VL-DR-17-02 van de Interdepartementale Commissie Geluidhinder.

Verder zal worden bekeken welke mogelijkheden er zijn om het geluid-nivo zoveel mogelijk terug te dringen, bijvoorbeeld door maatregelen aan de bron dan wel in het overdrachtsgebied.

Luchtkwaliteit

Om de invloed van de ten gevolge van het door de locatie gegenereerde wegverkeer op de luchtkwaliteit vast te stellen wordt voorgesteld om de volgende stoffen te onderzoeken:

koolmonoxide, stikstofoxiden (NO_x), stikstofdioxide (NO_2), kooldioxide (CO_2), benzeen, stof, lood, benz(a)pyreen (als vertegenwoordiger van de polycyclische aromatische koolwaterstoffen), zwaveldioxide (SO_2) en het totaal gehalte aan koolwaterstoffen.

Om de immissieconcentraties te berekenen zal in beginsel gebruik worden gemaakt van het softwarepakket 'PROMIL', dat als basis het door TNO-Delft ontwikkelde CAR-model heeft.

Voor de achtergrondconcentraties zal gebruik worden gemaakt van meet-uitkomsten van het RIVM en het Gemeentelijk Centraal Milieulaboratorium.

Voorts zal bij de berekeningen gebruik worden gemaakt van de toekomstige emissie-factoren uit het tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer en klimatologische gegevens van Meteo-Schiphol.

De resultaten zullen worden gepresenteerd in jaargemiddelde concentraties en de van belang zijnde percentielwaarden om zo een vergelijking van de alternatieven en een toetsing aan de maximaal toegestane grenswaarden mogelijk te maken.

Voor NO_x , SO_2 en CO_2 worden de resultaten ook gepresenteerd als de totale jaarlijkse uitworp, na voltooiing van de eerste fase Nieuw Oost.

Aan het binnenkort te verwachten deel D van het tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer en het Nationale Milieubeleidsplan zijn criteria te ontleenen, waaraan de effecten kunnen worden getoetst.

4.2.1.3

Afwatering, riolering en watervoorziening

In deze aanvullende studie wordt een beschrijving gegeven van de waterlopen, de uitwateringssluizen of gemalen en de relatie met de omliggende wateren (kwantitatief en kwalitatief).

Aangegeven wordt wat het beleid is met betrekking tot de waterhuishouding en de waterkwaliteit en wat dit beleid betekent voor Nieuw-Oost.

Voor het Planalternatief zal onderzocht moeten worden wat er bij een verbeterd gescheiden rioleringsstelsel (waarbij het regenwater en het 'vuile' afvalwater gescheiden worden afgevoerd) nog vrijkomt aan verontreinigingen, zowel qua aard als qua omvang.

Voor het Meest Milieu-vriendelijke Alternatief zal aandacht worden gegeven aan een 'spaar- en bergingssysteem' in plaats van het gangbare 'doorspoelsysteem'. Dat betekent als algemene strategie: het ontwerpen van een watersysteem dat zo veel mogelijk zelfverzorgend en zelfreinigend is. Een moeras met riet en biezenvelden zorgt in dit systeem voor de waterzuivering en de seizoensberging (zie ook Hoofdstuk 3.3).

Er zal onderzocht moeten worden wat het zuiveringsrendement van moerassen kan zijn voor deze locatie. Een ander belangrijk aspect vormt de scheiding van het vuil bij de bron: onderzoek naar de mogelijkheden en het effect op de hoeveelheden vrijkomend afvalwater is noodzakelijk.

Het watersysteem in de wijk zal zowel consequenties hebben voor de technische uitvoering (drooglegging, maaiveldhoogte, waterberging, afwatering, rioleringsstelsel, drinkwatervoorziening) als voor de te realiseren bestemmingen.

Waar nodig, zal de beschrijving van de huidige situatie van de waterkwaliteit aangevuld en geactualiseerd worden.

De waterbodembodemkwaliteit heeft daarbij speciale aandacht.

Voor de toekomstige situatie zal worden bekeken of een hogere kwalificatie dan de voor elk water van enig belang geldende Algemene Milieukwaliteitsnorm (bv. zwemwater) kan worden bereikt. Aspecten die daarbij van belang worden geacht, zijn: doorzicht/vertroebeling, stroming, zuurstof- en chloridegehalte. Overigens zal rekening worden gehouden met maatregelen in het kader van het Rijnactieplan.

4.2.1.4

Woon- en leefmilieu

In deze aanvullende studie worden de kwalitatieve aspecten voor wat betreft de aanleg en de inrichting vanuit de locatie zelf in samenhang bekeken. De behandeling zal globaal zijn gezien het verweg gelegen tijdstip van realisering (1996).

De volgende aspecten worden van belang geacht:

- ontsluiting van de locatie,
- bereikbaarheid van de voorzieningen,
- kwaliteit van de openbare ruimte (sociale veiligheid, beheer, groenvoorzieningen),
- milieuhygiënische kwaliteit, zoals:
 - verstoring (geluid en stank)
 - waterkwaliteit (bijvoorbeeld gebruik als zwemwater)
 - afval
 - energie

Aan het gemeentelijk beleid, zoals o.a. is vastgelegd in het Structuurplan, de Structuurschets IJ-as en het programma van de Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost kunnen toetsingscriteria worden ontleend.

4.2.1.5

Invloeden vanuit de omgeving op de locatie

Een aantal activiteiten in de omgeving van de locatie kunnen de inrichtingsmogelijkheden van de locatie beperken. Het betreft met name de mogelijke invloed van de verontreinigingen aan de Diemerzeedijk, de electriciteitscentrale bij Diemen, de rioolwaterzuiveringsinrichting op het IJ-eiland, het verkeer op de rijkswegen A1 en A10, de hoogspanningslijnen en het straalpad van de PTT. Deze invloeden zijn voor een belangrijk deel aangegeven in het MER/NVU. Voor een aantal aspecten is evenwel aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Verontreinigingen aan de Diemerzeedijk

Onderzocht wordt wat de aard en omvang is van alle verontreinigingen aan de Diemerzeedijk. Daarnaast zal worden aangegeven welke wijzen van sanering mogelijk zijn en wordt door Burgemeester en Wethouders een voorkeursvariant gekozen.

Het Ministerie van VROM bepaalt of men inhoudelijk accoord gaat met de voorkeursvariant en bepaalt welke saneringsvariant wordt gefinancierd. Burgemeester en Wethouders maken een definitieve keuze voor een saneringsvariant, die vervolgens wordt uitgevoerd. Inspraak vindt plaats volgens de wettelijke IBS-regeling.

foto: Diemerzeedijk nabij de voormalige brandplaats chemisch afval



Voormalige PEN- thans UNA-centrale bij Diemen

Onderzocht wordt wat de huidige uitstoot is van de centrale voor wat betreft de volgende stoffen: stikstofoxiden, stikstof-dioxiden, stof en zwaveldioxide.

De *luchtverontreiniging* ten gevolge van de uitstoot wordt berekend met een rekenprogramma dat is gebaseerd op het Nationaal Model voor luchtverontreiniging.

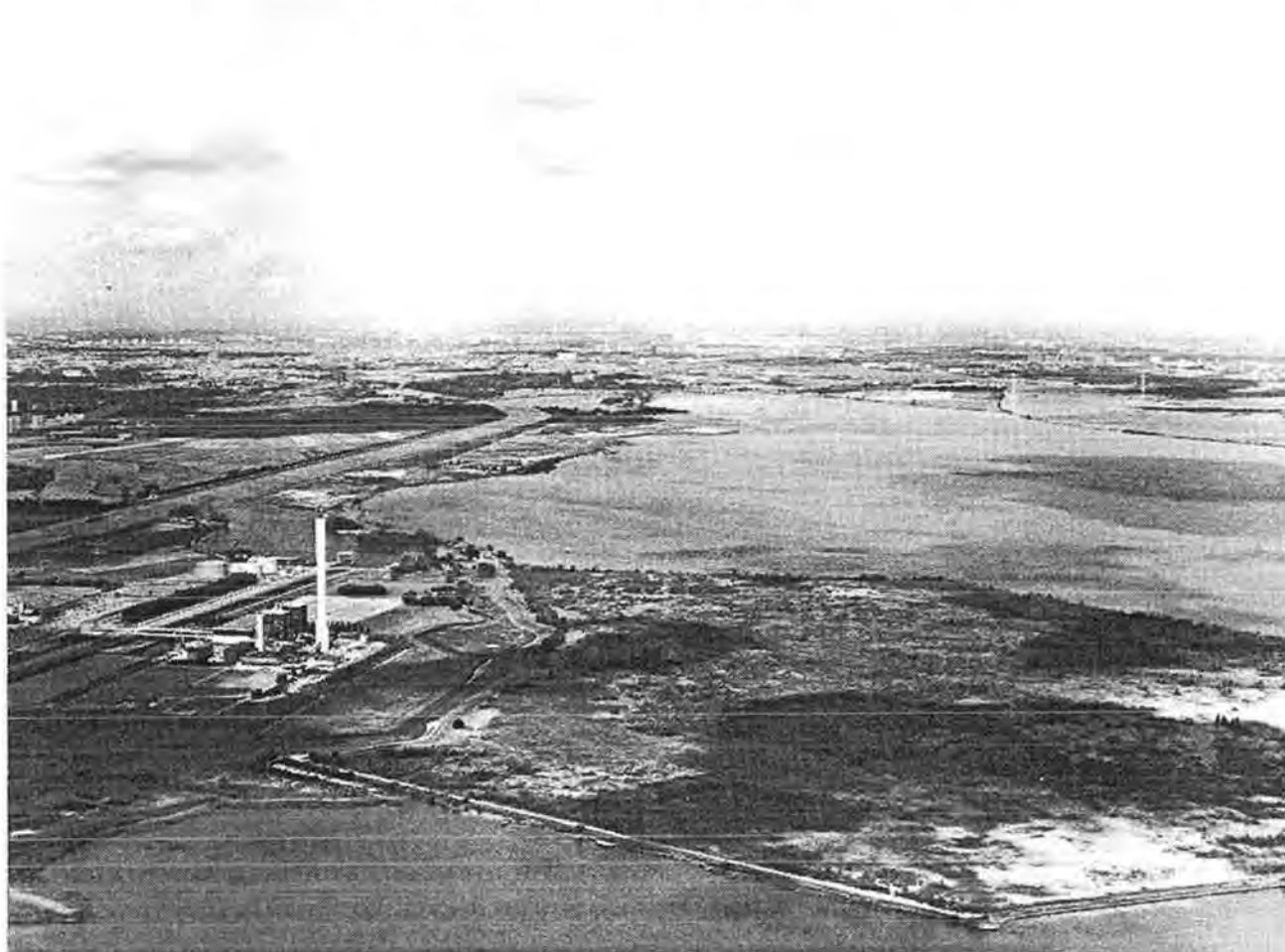
Onderzocht worden de huidige situatie (386 MW) en de toekomstige situatie, waarin wordt uitgegaan van de volgende varianten: een nuloptie of vervanging van de huidige centrale door WK/STEG-eenheden met een minimum van 250 MW en een veelvoud daarvan tot 1000 MW.

Om te kunnen vaststellen in hoeverre de verschillende alternatieven tot overschrijding van grenswaarden kunnen leiden, worden de jaargemiddelde concentraties en de van belang zijnde percentielwaarden op een aantal belangrijke plaatsen berekend.

De uitkomsten worden ook weergegeven in iso-concentratielijnen die een beeld geven van de verspreiding van de verschillende stoffen.

De invloed van de *geluidbelasting* ten gevolge van de centrale is afdoende beschreven in het MER/NVU.

foto: Het studiegebied met op de voorgrond het PEN-eiland en de electriciteitscentrale



Wel zal nog worden uitgezocht wat de afstand is die in acht genomen moet worden in verband met mogelijk explosiegevaar van de centrale. De invloed van de mogelijke koeling van de centrale op de *waterkwaliteit* van het IJmeer zal globaal worden beschreven.

Rioolwaterzuiveringsinrichting-Oost

Er wordt onderzoek gedaan naar de geurhinder van de R.I.-Oost in de huidige situatie. Voor wat betreft de geurhinder in de toekomstige situatie wordt rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:

- veranderingen in hydraulische en biologische belasting van de R.I.-Oost doordat in de toekomst alle water van de huidige R.I.-Noord en een deel van het water van de R.I.-Zuid en alle slib van de R.I.-West op de R.I.-Oost zal worden gezuiverd;
- uitbreiding van de slibontwaterings- en defosfaterings- faciliteiten en mogelijke realisatie van een slibverbrandings- installatie op de R.I.-Oost;

- veranderingen in de omgeving van de R.I.-Oost doordat er rondom de zuivering op relatief geringe afstand (500 m) woon- en bedrijfsbebouwing zal worden gerealiseerd.

Het doel van het *stankhinderonderzoek* is het verkrijgen van een zodanig inzicht in de toekomstige geursituatie rond de (ongesaneerde) installatie, dat reeds voor het realiseren van de installatie-technische aanpassingen alsmede de bouw van woningen en kantoren, bekend is welke maatregelen getroffen dienen te worden om aan de van toepassing zijnde geurnormen te kunnen voldoen. Een geurconcentratie van 1 geureenheid/m³ mag niet meer dan 44 uur per jaar worden overschreden.

De wijze waarop de geuremissie en de verspreiding worden berekend staan aangegeven in de offerte van raadgevend ingenieursbureau Witteveen en Bos welke als bijlage is opgenomen in het MER/NVU. Ook voor de *geluidbelasting* ten gevolge van de R.I.-Oost wordt verwezen naar het MER/NVU.

Verkeer op de rijkswegen A1 en A10

De invloed van het wegverkeer op de omgeving (*luchtverontreiniging* en -*geluidhinder*) wordt uitgewerkt in de aanvullende studie 'Milieu-effecten verkeer en vervoer' (zie 4.2.1.2).

Hoogspanningslijnen

De invloed van de hoogspanningslijnen en het omhangen daarvan op de inrichting van Nieuw-Oost zal, voor zover dat mogelijk is, worden aangegeven. Ook mogelijke *verstoringseffecten* worden onderzocht. Voor wat betreft de civiel-technische aspecten wordt verwezen naar de aanvullende studies 'Zandwinning' en 'Slibverwerking'.

Overige invloeden vanuit de omgeving op de locatie

Ontwikkelingen die in de effectbeschrijving worden meegenomen wanneer daartoe aanleiding bestaat:

- mogelijke slibverbranding op PEN-eiland of bij de R.I.-Oost;
- het PEN-eiland is een mogelijke locatie voor gecontroleerde stort van grof vuil.

4.2.2

Technische uitvoering van de landaanwinning (concessie-verlening)

4.2.2.1

Inleiding

In deze studie wordt een beschrijving gegeven van de technische uitvoering. Aangegeven wordt met welk beleid bij de uitvoering rekening gehouden dient te worden en op welke wijze dat geschiedt. Voor wat betreft de technische uitvoeringsaspecten van verkeersinfrastructurele werken wordt verwezen naar de studie 'milieu-effecten verkeer en vervoer'.

Grondmechanische aspecten zijn in afdoende mate beschreven in het MER/NVU. Wel zal aandacht worden besteed aan de relatie van de activiteiten ten behoeve van de landaanwinning (ontgraven, ophogen, ontwateren) met de sanering van de aangrenzende Diemerzeedijk. Grondmechanische en milieuhygiënische aspecten staan hierbij centraal.

De *dijkhoogten* worden, conform het toetsingsadvies, nader vastgesteld met behulp van een risico-analyse en een optimaliseringsprocedure.

Voor wat betreft de *zandwinning* ligt het accent op een combinatie van IJsselmeerzand en Noordzeezand. In het kader van dit aanvullende MER worden verschillende winlocaties en de wijze van uitvoering van de winningen onderzocht op de milieu-effecten, met name op de waterkwaliteit en de ecologische waarden van het gebied.

Aan het Regionaal Ontgrondingenplan IJsselmeer zullen criteria worden ontleend op basis waarvan wingebieden kunnen worden gekozen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het MER ten behoeve van de Nota Oppervlaktedelfstoffenwinning Wateren IJsselmeergebied 1989-1998 (nog te verschijnen) en de Beleidsnota Noordzeezandwinning (eveneens nog te verschijnen).

De landaanwinning is afhankelijk van de kwaliteit van de bodem van het IJmeer. Inzicht in bodemkwaliteit ter plaatse van de aan te leggen cunetten voor de waterkeringen of onder het aan te brengen zandpakket is noodzakelijk, mede in verband met de slibberging.

4.2.2.2

Zandwinning

In het IJsselmeergebied vindt zandwinning momenteel plaats in de Randmeren vanaf Eemmeer tot en met Vossemeer en Zwarte Meer (waar mogelijk gecombineerd met vaargeulverruiming), en uit diepe zandwinputten (tot NAP -30,0 m) in het IJsselmeer, IJmeer en Markermeer.

In de beleidsnota 'Geground Ontgronden' (april 1989) wordt met betrekking tot zandwinning in het IJsselmeergebied de voorkeur gegeven aan verbreden en uitdiepen van de vaargeulen in het IJsselmeer en mogelijk, in beperkte mate, in de randmeren.

Winning in diepe putten moet wegens milieubezwaren in de toekomst worden afgezworen. In de binnenkort te verschijnen Nota Oppervlakte-delfstoffenwinning Wateren IJsselmeergebied 1989-1998 zullen hierover nadere beleidsbepalingen worden opgenomen.

Ten aanzien van Noordzeezand zijn in 'Geground ontgronden' geen beperkingen opgelegd. In de te verschijnen Beleidsnota 'Noordzeezandwinning' zullen hierover nadere beleidsbepalingen worden opgenomen.

Een eventuele zandwinlocatie Afrikahaven kan vanwege de onbekendheid van het tijdschema niet in beschouwing worden genomen.

Als zandbronnen voor Nieuw-Oost worden beschouwd:

- IJsselmeerzand uit de volgende locaties:
 1. ten Noorden van de dijk Enkhuizen Lelystad
 2. in verbreden en verdiepen van vaarroutes door het IJmeer.
- Noordzeezand

Minimale zoutbelasting van het IJmeer is te bereiken bij het toepassen van zoet zand uit het IJsselmeer.

Het lijkt echter zeer onwaarschijnlijk dat Amsterdam toestemming verkrijgt om de gehele zandbehoefte van Nieuw Oost te dekken met IJsselmeerzand. Daarom is gebruik van zeezand onvermijdelijk.

4.2.2.3

Slibverwerking

Uit het Grondmechanica onderzoek 'Bodemslib IJmeer; Puin- en vuilstort Diemerzeedijk' (rapport 5176 Grm. 20, 1989) blijkt de verontreinigingsgraad van het bodemslib nabij de Diemerzeedijk gering te zijn. Voor een relatief gering aantal monsters zijn concentraties aangetroffen die liggen tussen de B-waarde en C-waarde. Verontreinigingsconcentraties nemen snel af voor monsters uit de diepere bodemlaag (bodem 0,2 tot 0,50 m).

Sanering van het bodemslib hoeft niet te worden uitgevoerd, wanneer bij de sanering van de Diemerzeedijk de damwanden zodanig worden geplaatst dat het verontreinigde gebied langs de oevers geheel wordt ingesloten en lekken naar de omgeving geheel wordt tegengegaan.

In 1982 is reeds de bodem onderzocht nabij de vroegere uitmonding van het Amsterdamse riool aan het einde van de strekdam. De verontreinigingsgraad bleek gering te zijn, aangezien bij geen van de monsters de B-waarde werd overschreden.

In onderstaande figuur 6 is aangegeven welke slibbergingslocaties voor het bodemslib uit de cunetten nader beschouwd moeten worden. Vooral de invloed van het (licht) verontreinigde bodemslib is daarbij van belang. De effecten voor het omgevingswater nabij de stortlocaties zullen globaal worden aangegeven.

De bodemkwaliteit van het IJmeer ter plaatse van de aan te leggen cunetten zal, voor zover daarover nog geen gegevens beschikbaar zijn, worden onderzocht.

Figuur 6 Slibbergingslocaties

LOCATIE	OMSCHRIJVING	VOORDELEN	NADELEN
Terrein Diemerzeedijk	tussen Nieuwe Diep en Diem	· dichtbij · na 4 à 5 jaar goede grond beschikbaar · hergebruik mogelijk	· hoogspanningslijnen aanwezig · langdurig rijpingsproces (4 à 5 jaar) · mogelijk bodemverontreiniging
Zandwinputten	in IJmeer Muiden	· kan rechtstreeks naar de putten geperst · geen kosten inrichting stortplaats · geen rijpingsproces	· geen hergebruik mogelijk
PEN-eiland	noordelijk van centrale	· dichtbij	· afhankelijk toekomstige bestemming · kostbare ontsluiting · hoge inrichtingskosten
Nieuw-Oost	Plangebied na drooglegging	· gebruik als teelaarde · dichtbij in parkdelen · korte rijpingsduur (2 à 3 jaar)	· duur (aanbrengen folies) · op te ruimen voor woningbouw
IJmeer	omgeving PEN-eiland	· hergebruik · compensatie natuurwaarden · dichtbij	· dijk nodig · wellicht extra zand nodig

Evaluatie

In deze vervolg M.e.r.-procedure zal naast de aanvullende milieu-informatie een aanzet worden gegeven voor een evaluatie-programma van de daadwerkelijke gevolgen voor het milieu bij uitvoering van de locatie (zie kennisgeving Gemeente Amsterdam nr. 657).

Handvatten hiervoor zijn wellicht de te ontwikkelen toetsingscriteria.

De onderscheiden onderdelen zoals de landaanwinning en de aanleg c.q. de inrichting van het plan kunnen gefaseerd worden geëvalueerd.

BIJLAGE 4 RICHTLIJNEN

RICHTLIJNEN VOOR DE INHOUD
VAN HET AANVULLEND MILIEU-EFFECTRAPPORT
WONINGBOUWLOCATIE AMSTERDAM-NIEUW OOST,
EERSTE FASE

Oktober 1990

- Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
- de Minister van V.R.O.M.
- de Minister van VeW
- Rijkswaterstaat, directie Flevoland
- Gemeentebestuur van Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

4.5

1. INLEIDING
2. VORM EN PRESENTATIE VAN HET AANVULLEND MER
3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL
 - 3.1. inleiding
 - 3.2. belemmeringen ten gevolge van bodemverontreinigingen
 - 3.3. samenhang tussen Nieuw Oost, eerste fase en het Zeeburger eiland
 - 3.4. samenhang tussen Nieuw Oost, eerste en tweede fase
 - 3.5. de beoogde kwaliteit van het woon- en leefmilieu
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN
 - 4.1. inleiding
 - 4.2. planalternatief
 - 4.3. nulalternatief
 - 4.4. meest milieuvriendelijke alternatief
5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN
6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU
7. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU
 - 7.1. abiotische aspecten
 - 7.2. biotische aspecten
 - 7.3. cultuurhistorische aspecten en landschapsvisuele aspecten
 - 7.4. geluidhinder
 - 7.5. veiligheid en leefmilieu
 - 7.6. indirecte gevolgen van secundaire activiteiten
8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN
9. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE
10. SAMENVATTING VAN HET MER

1. INLEIDING

Op 30 mei 1989 stelde het gemeentebestuur van Amsterdam de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase vast. Dat besluit kwam tot stand met behulp van een vrijwillige milieu-effectrapportage (m.e.r.) welke door Amsterdam werd uitgevoerd tussen 1983 en 1988.

Blijkens de Nota van Uitgangspunten wil de gemeente Amsterdam in het kader van de woningvoorziening binnen haar grenzen tot aan het jaar 2000 in het IJ-meer een nieuwe woningbouwlokatie realiseren. De eerste fase van deze woningbouwlokatie omvat een landaanwinning van 296 ha. voor de bouw van ongeveer 10.000 woningen in het gebied ten noordoosten van de Diemerzeedijk tussen de A-10 en het PEN-eiland (UNA-centrale). Voor de realisering hiervan moesten de volgende besluiten genomen worden met behulp van m.e.r.:

- vaststelling van een bestemmingsplan Nieuw Oost, eerste fase voor de woningbouwlokatie en een jachthaven, ex Wet op de ruimtelijke ordening;
- concessieverlening voor de landaanwinning, ex Wet droogmakerijen en indijkingen;
- vergunningverlening voor de berging van slib dat vrijkomt bij de aanleg van cunetten, ex hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Onderhavige m.e.r. vormt een aanvulling op het MER dat indertijd is opgesteld ten behoeve van de Nota van uitgangspunten.

De bekendmaking van de startnotitie vond plaats op 5 april 1990.

Daarbij is een ieder in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken voor de inhoud van de vast te stellen richtlijnen. Voorts zijn de wettelijk adviseurs in de gelegenheid gesteld terzake van advies te dienen.

In totaal zijn 10 inspraakreacties en adviezen ontvangen.

Op 26 april 1990 heeft in Amsterdam een inspraak- c.q. informatie-avond plaats gehad met betrekking tot de voorgenomen activiteit.

De resultaten hiervan alsmede de ontvangen inspraakreacties en adviezen zijn betrokken bij de opstelling van de richtlijnen voor zover deze relevant zijn voor het op te stellen milieu-effectrapport.

Het doel van de richtlijnen is de gewenste inhoud van het milieu-effectrapport (MER) af te bakenen. De richtlijnen zijn geplaatst in volgorde van de systematiek van artikel 41j van de Wabm, welke beschrijft welke onderwerpen in een MER ten minste aan de orde moeten komen.

Bij de richtlijnen dienen mede te worden betrokken de aspecten die in het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. van 23 september 1988 over het MER Nieuw Oost, alsmede de aspecten die in de startnotitie voor het aanvullende MER naar voren zijn gebracht. Deze aspecten worden geacht deel uit te maken van de onderhavige richtlijnen.

2. VORM EN PRESENTATIE VAN HET AANVULLEND MER

Het aanvullend MER dient te worden opgesteld als zelfstandig document.

Daar het aanvullend MER mede een hulpmiddel vormt bij de besluitvorming dient rekening te worden gehouden met de volgende aspecten:

- vanwege de relatie met het eerdere MER en alle daarmee samenhangende documenten is het van belang dat verwijzingen naar die documenten in het rapport steeds geschieden op een heldere en consistente wijze en - indien nodig - met letterlijke citaten en samenvattingen;
- het rapport dient als een zelfstandig document leesbaar en begrijpelijk te zijn;
- technische informatie, algemene beschouwingen, een begrippenlijst en een opsomming van alle geraadpleegde en aangehaalde literatuur dienen in bijlagen bij het rapport te worden opgenomen;
- in het rapport dient sprake te zijn van een consequente hantering van woningbouwaantallen, oppervlakten, arbeidsplaatsen en dergelijke. Een goede afwerking van figuren, tabellen met titel, legenda schaal aanduiding en bronvermelding zijn van belang;
- het streven moet zijn om het aantal pagina's van het aanvullend MER te beperken tot maximaal 100.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 41j, lid 1 van de Wabm: "Een MER bevat tenminste een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd".

3.1. inleiding

In de startnotitie worden de volgende belangrijkste doelstellingen voor Nieuw Oost geformuleerd:

- het realiseren van een aantrekkelijk woongebied om te voldoen aan de te verwachten woningbehoefte voor de groep "economisch gebonden" en met name voor die huishoudens die thans door onvoldoende kwalitatief aanbod gedwongen zijn uit te wijken naar overloopgebieden;
- daarnaast dient de lokatie een bijdrage te leveren aan het verminderen van het tekort aan recreatiemogelijkheden aan het water.

Hieruit is vervolgens de probleemstelling geformuleerd:

- hoe kunnen de afzonderlijke activiteiten zodanig plaats vinden en vorm worden gegeven dat een onderlinge samenhang ontstaat en deze activiteiten elkaar versterken en
- in hoeverre worden ten gevolge van de eerste fase verdere toekomstige ontwikkelingen niet onmogelijk worden gemaakt;
- op welke wijze kan de eerste fase van Nieuw Oost zodanig worden uitgevoerd (landaanwinning) en ingericht (bestemmingsplan), dat op stedelijk niveau een hoogwaardig woon-, werk- en recreatiemilieu ontstaat dat:
- past binnen de stedelijke structuur van Amsterdam;
- aansluit op de specifieke kwaliteiten en potenties van het landschap in en om het plangebied en
- als afgerond geheel kan functioneren.

Bij de beschrijving van de probleemstelling en het doel dient rekening te worden gehouden met de onderwerpen die genoemd zijn in de volgende paragrafen.

3.2. belemmeringen ten gevolge van bodemverontreiniging.

In het studiegebied zijn vier haarden van (potentiële) bodemverontreiniging van de Diemerzeedijk bekend:

- a. de brand- en stortplaats van chemisch afval langs de Diemerzeedijk met hieruit voortvloeiende verontreiniging van bodemslib in het aangrenzende IJmeer;
- b. de voormalige afvalstortplaats aan de Diemerzeedijk;
- c. de voormalige stortplaats van grof puin;
- d. het stortlichaam van vliegas en noorden van de puinstort;

Daarnaast is er sprake van (potentieel) verontreinigd bodemslib rond de uitmonding van de voormalige rioolwaterpersbuis (op het einde van de strekdam).

In maart 1990 is in opdracht van de gemeente Amsterdam het rapport "Onderzoek saneringsmogelijkheden Diemerzeedijk" gereed gekomen. De resultaten van dit onderzoeksrapport moeten in het aanvullend MER worden meegenomen en dienen bij de probleemstelling en het doel te worden betrokken (zie voorts de hoofdstukken 5 en 6). Ingegaan moet daarbij worden op de samenhang van de aspecten van de planrealisatie die invloed uitoefenen op de sanering van de Diemerzeedijk.

3.3. samenhang tussen Nieuw Oost, eerste fase en het Zeeburgereiland

Nagegaan dient te worden in hoeverre het mogelijk is de besluitvorming over de bestemmingsplannen Nieuw Oost, eerste fase en het Zeeburgereiland te combineren. Gezien de samenhang tussen beide projecten die gebruik zullen maken van dezelfde ontsluitingsmogelijkheden voor alle vormen van vervoer is dit van wezenlijk

belang. Indien die mogelijkheid niet aanwezig blijkt is het van belang om in het aanvullend MER alle bekende relevante informatie met betrekking tot het Zeeburgereiland mee te nemen.

3.4.. samenhang tussen Nieuw Oost, eerste en tweede fase

In de inleiding van dit hoofdstuk is reeds opgemerkt dat in de eerste fase verdere toekomstontwikkelingen niet onmogelijk mogen worden gemaakt. Speciale aandacht moet daarbij in globale zin worden besteed aan:

- gevolgen van de aanleg van de tweede fase waarmee met de aanleg van de eerste fase reeds rekening moet worden gehouden teneinde milieuproblemen in de toekomst te voorkomen;
- infrastructurele aspecten waaronder de verkeersstructuur, openbaar vervoersystemen, alsmede luchtverontreiniging en geluidhinder ten gevolge van het verkeer;
- de randvoorwaarden voor de waterhuishouding en de waterkwaliteit van het IJmeer en het daarmee samenhangende oppervlaktewater ten gevolge van de landaanwinning;
- de ecologische hoofdstructuur in relatie tot Nieuw Oost.

3.5. de beoogde kwaliteit van het woon- en leefmilieu

Aandacht moet worden besteed aan de bereikbaarheid en de ligging van de geplande woningbouwlocatie in relatie met de kwaliteit van het woon- en leefmilieu.

De haalbaarheid van bedrijfsbebouwing, de aard van de bedrijfsbebouwing, de milieubelasting ervan en de situering dienen in de probleemstelling eveneens te worden betrokken. Daarbij dient mede ingegaan te worden op de geluidwerende functie die deze bebouwing kan hebben voor de woonbebouwing en de consequenties voor de woonbebouwing indien deze niet wordt gerealiseerd.

Voorts dient de ligging van het plangebied gezien te worden in relatie met de regio.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1 onder b van de Wabm: "Een MER bevat tenminste een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

4.1. inleiding

In de startnotitie wordt voorgesteld drie alternatieven uit te werken, te weten de referentiesituatie (het nulalternatief), het planalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief. Daarnaast wordt duidelijk gemaakt om welke deelactiviteiten het gaat:

- a. de landaanwinning, inclusief het graven van cunetten en de verwerking en/of berging van de vrijkomende specie, de dijkaanleg en de ophoging met IJsselmeer- en/of Noordzeezand met behandeling van de eventuele zoutbelasting;
- b. de aanleg van de jachthaven en de vaargeul naar de jachthaven inclusief speciebergings;
- c. de aanleg van eilanden, eventueel in combinatie met speciebergings;
- d. de inrichting van de woningbouwlokatie met de verschillende specifieke woonmilieu's en de realisering van de commerciële en niet-commerciële voorzieningen;
- e. de aanleg van de ontsluiting van de lokatie voor alle vormen van verkeer en het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen;
- f. de ontwatering van de lokatie en de (gescheiden) afvoer van hemel- en afvalwater;
- g. natuurbouw speciaal op de overgangen van land naar water.

4.2. Plan-alternatief

Het Plan-alternatief is gebaseerd op de vastgestelde Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw Oost.

Daarnaast zijn er activiteiten die samenhangen met de uitvoering van de aanlanding en slibverwerking.

In het aanvullend MER dienen die deelactiviteiten te worden uitgewerkt die bepalend zijn voor de planvorming. Daarbij wordt met name gedacht aan:

- de hoeveelheden baggerspecie die vrij zullen komen bij het graven van de cunetten en de aanleg van de jachthaven met de bijbehorende vaargeul. Ingegaan moet daarbij worden op de aard van de eventuele verontreiniging en de geschiktheid voor nuttig gebruik alsmede op de keuze van de lokaties voor de berging van bagger.
- de mogelijkheden voor afscheiding van verontreinigde baggerspecie;
- de ligging van de geluidhinderzones en veiligheidszones langs de A-10, de UNA-centrale en het industriegebied oostelijk havengebied en Zeeburgereiland;
- de ligging van de veiligheidszone langs het Amsterdam-Rijnkanaal in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen, alsook die langs de vaargeul in het Buiten-IJ en rondom de UNA-centrale;
- de in acht te nemen afstand tot de rioolwaterzuiveringsinstallatie Amsterdam-Oost; de aard van de woningbouw en de verdeling van de verschillende woonmilieu's, de aard en de ligging van de verschillende soorten voorzieningen en de bedrijfsbebouwing;
- het ontwerp van de stedenbouwkundige structuur in het licht van het stimuleren van een hoog openbaar vervoergebruik, in samenhang met het gehele vervoerssysteem;
- de ontsluitingsstructuur van Nieuw Oost;

- de inventarisatie van de kwaliteiten en potentie van het landschap en de mogelijkheden die deze bieden om de verschillende gebruiksvormen zorgvuldig op elkaar af te stemmen;
- de in de startnotitie genoemde randvoorwaarden die van invloed kunnen zijn op de technische uitvoering van de landaanwinning en de woningbouwlocatie;
- het Kroonberoep van de gemeente Amsterdam inzake het bestemmingsplan Diemen-noord waarbij geen rekening is gehouden met een wegontsluiting van Nieuw Oost op de A1 via de Diemerpolder;
- de besluitvorming over de wijze van sanering van de verontreinigingen aan de Diemerzeedijk die van grote invloed is op de uitwerking van de alternatieven. Indien de besluitvorming hierover spoedig plaats vindt kan het gekozen saneringsscenario doorwerken in de uitwerking van de alternatieven. Indien daarentegen onzekerheid blijft bestaan over de saneringswijze zal rekening moeten worden gehouden met de voorkeursscenario's B1/B2 met aanvullende maatregelen en met B6 als genoemd in het rapport "Onderzoek saneringsmogelijkheden Diemerzeedijk" van maart 1990 van de gemeente Amsterdam.

Op basis van het voorgaande kunnen een beperkt aantal varianten worden geformuleerd waardoor vervolgens het planalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief gestalte krijgen.

4.3. nul-alternatief

In het aanvullend MER zal moeten worden ingegaan op de situatie indien de voorgenomen activiteit geen doorgang zal vinden. Dit alternatief dient met name als referentiekader. Naast de in de startnotitie genoemde aspecten dient ingegaan te worden op de actuele ontwikkelingen met betrekking tot de Markerwaard. De autonome ontwikkelingen dienen in deze beschrijving te worden meegenomen.

4.4. meest milieuvriendelijk alternatief

Naast hetgeen is opgemerkt in de startnotitie en bij par. 4.2 van deze richtlijnen dient het volgende bij dit alternatief te worden betrokken:

- een milieuvriendelijke afwerking van de aan het IJmeer grenzende zijde van het project;
- riolering (gescheiden of verbeterd gescheiden stelsel); sanering van verontreinigde bodem (verschillende scenario's);
- herkomst zand voor de ophoging;
- maatregelen aan de bron en overdracht ter beperking van geluidhinder;
- het optimaliseren van de verkeers- en vervoerssystemen ter bevordering van het openbaar vervoer en het langzaam verkeer;
- de mogelijkheden om het koelwater van de UNA-centrale te gebruiken voor stadsverwarming;
- de reductie van de energievraag en het gebruik van milieuvriendelijke energiebronnen;
- het streven tot een zelfverzorgend en zelfreinigend watersysteem van het randmeer tussen de lokatie en de Diemerzeedijk;
- de mogelijkheden om dit randmeer als geheel te laten uitgroeien tot een ecologische levensgemeenschap van enige omvang en betekenis;
- de afweging tussen de verschillende ingrepen en toepassingen van technieken en materialen die naast voordelen ook nadelen voor het milieu kunnen hebben (onder andere zandwinning in IJsselmeer, situering bedrijfsbebouwing).
- het inrichten van auto-arme woonwijken.

5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: " een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven".

De Startnotitie maakt voldoende duidelijk voor welke besluiten het aanvullend MER moet worden opgesteld. Daaronder bevinden zich ook mogelijk besluiten die niet genomen behoeven te worden: het besluit dat de Minister van V.R.O.M. alleen dient te nemen indien de te bergen baggerspecie verontreinigd is boven de toetsingswaarde volgens de DBW/RIZA-normering en het besluit ex hoofdstuk 3 van de Wabm door het College van Gedeputeerde Staten alleen indien het gaat om berging van slib op het land.

In dit deel van het aanvullend MER zal ook duidelijk moeten worden gemaakt hoe de besluitvorming over de bodemsanering aan de Diemerzeedijk zich verhoudt tot die besluiten waarvoor het aanvullend MER wordt opgesteld.

In paragraaf 2.5. van de Startnotitie worden de reeds genomen besluiten en beleidsvoornemens aangestipt die randvoorwaarden of beperkingen kunnen opleggen aan de voorgenomen activiteiten. Aan deze lijst moet worden toegevoegd het Rijksmilieubeleid inzake risico-management welke aangeeft dat een risico van 1 op 1 miljoen ongevallen per jaar met dodelijke afloop een aanvaardbare waarde vertegenwoordigt en dat een risico van 1 op 100 ongevallen per jaar met dodelijke afloop als streefwaarde erkent. Dit beleid is neergelegd in het IMP-Milieu 1986-1990.

Nog belangrijker dan een opsomming van deze besluiten en voornemens is dat in het aanvullend MER de status en de betekenis van deze besluiten en voornemens voor de voorgenomen activiteiten duidelijk worden gemaakt. Zal bijvoorbeeld het komende Provinciaal Plan voor de verwijdering van zuiveringsslib c.a. en baggerspecie binnen het studiegebied lokaties aanwijzen voor de stort en/of verbranding van (zuiverings-)slib op het PEN (UNA)-eiland? (zie bladzijde 29 van de Startnotitie). En een ander voorbeeld: welke betekenis moet worden gehecht aan de natte as tussen Waterland en het Vechtplassengebied als onderdeel van de voorgestelde ecologische hoofdstructuur in het beleidsvoornemen van het Natuurbeleidsplan?

Daarnaast moet rekening worden gehouden met plannen met betrekking tot zandwinning van hogere overheden voor zover dit relevant is voor de voorgenomen activiteit of één der alternatieven.

6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen".

Op bladzijde 38 van de Startnotitie staat terecht dat twee schaalniveaus van het studiegebied worden onderscheiden en dat wat betreft het aspect landschap het studiegebied beperkter kan zijn dan voor natuur.

Vervolgens wordt de omvang van het studiegebied geschetst in de beperkte zin als voor het aspect landschap en wordt het onderscheid op twee schaalniveaus dus niet gemaakt.

Het spreekt vanzelf dat in het aanvullend MER dit onderscheid wel dient te worden gemaakt en dat voor de deelactiviteit recreatie als gevolg van de aanleg van de jachthaven en het wonen aan het water een veel groter uitstralings-effect kan worden verwacht dan is aangegeven in de Startnotitie.

Bij de afbakening van het studiegebied en de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu moet hiermee rekening worden gehouden.

Tijdens de opstelling van het aanvullend MER dient er op te worden gelet dat hierin voor elk der m.e.r.-plichtige activiteiten voldoende informatie kan worden teruggevonden. Zo zal ten aanzien van de landaanwinning een beschouwing over de waterhuishouding en de waterkwaliteit in het IJmeer en het daarmee samenhangende oppervlaktewater niet mogen ontbreken.

De resultaten van de in hoofdstuk 4.2. van de Startnotitie aangekondigde onderzoeken moeten in het aanvullend MER zodanig worden samengevoegd met de reeds bestaande informatie, zodat een samenhangend en geïntegreerd geheel ontstaat van de bestaande toestand van het milieu voorzover dat van betekenis is voor de effectvoorspelling bij uitvoering van de woningbouwlocatie.

Voorts zullen in dit kader de ontwikkelingen met betrekking tot de Markerwaard dienen te worden geschetst en dient inzicht te worden gegeven (voor zover beschikbaar en bekend) in de bestaande geluidcontouren en de toekomstige contouren van Schiphol en industriële activiteiten voor zover deze zich uitstrekken over het studiegebied alsmede de ontwikkelingen met betrekking tot de sanering van de Diemerzeedijk.

7. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven".

De gevolgen voor het milieu zullen bij voorkeur en indien mogelijk in absolute zin moeten worden beschreven. Dit is van belang voor een kwantitatieve vergelijking van de alternatieven en voor de evaluatie achteraf. Duidelijk moet zijn welke methoden en modellen in het aanvullend MER worden gebruikt bij het maken van voorspellingen. Wat is de mate van betrouwbaarheid die aan deze methoden en modellen kan worden toegekend? Welke aannamen liggen daaraan ten grondslag? Welke variatie in de voorspellingsresultaten kan worden verwacht als gevolg van andere aannamen en/of van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de methoden? Bij onzekerheid over het optreden van effecten moet worden uitgegaan van de slechtst denkbare situaties. In dit verband worden gewezen naar de opmerking in het toetsingsadvies d.d. 23 september 1988 van de Commissie MER: "De in het MER (voor de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase) gepresenteerde effecten-matrices met schatting van de effecten uitgedrukt met de tekens +, -, 0, ? en vnt zijn hooguit bruikbaar voor de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten, maar veel te grof om zonder verdere verfijning en zo mogelijk kwantificering gebruikt te kunnen worden voor de besluitvorming over de feitelijke uitvoeringsbesluiten".

Hoofdstuk 4 van de Startnotitie (bladzijde 37 tot en met 48) geeft reeds veel aandachtspunten aan voor behandeling in het aanvullend MER. De navolgende opmerkingen zijn bedoeld in aanvulling daarop.

7.1. abiotische aspecten

De effecten van elk der m.e.r.-plichtige activiteiten op de abiotische aspecten zal voldoende ruim moeten worden beschreven. Voor wat betreft de landaanwinning geldt dit met name de waterhuishouding en de waterkwaliteit van het IJmeer (waaronder effluent rioolwaterzuiveringsinrichting Amsterdam Oost, koelwater UNA-centrale bij verschillende scenario's ten aanzien van het vermogen), van de stadsgrachten van Amsterdam, van het deel van de Amstelboezem dat thans op het IJmeer loost en van andere hiermee samenhangend oppervlaktewateren.

Aandacht gevraagd voor de volgende punten.

Andere aspecten waarop ingegaan moet worden zijn:

Bestemmingsplan (jachthaven)

- de uitloging van anti-fouling van jachten die in het water liggen (gehalte en vracht naar water en -bodem);
- het effect van het afspoelen van anti-fouling verfdeeltjes en schoonmaakmiddelen van de jachthaven voor en na de winterberging;
- het effect van de lozing van faecaal en huishoudelijk afvalwater;
- het effect van brandstof- en oliemorsingen op de omgeving.

Landaanwinning (uitvoering)

- de Cl-vracht en de Cl-gehalten in de omgeving van de plaats waar zout zeezand wordt gespoeld respectievelijk toegepast;
- het effect van een (tijdelijk) verhoogd zoutgehalte op flora en fauna van het aquatisch milieu en de tijdsduur hiervan;
- de verspreiding van verontreiniging bij het baggeren (vracht en gehalten); idem bij het "over de bak" spoelen; tijdsduur van dit effect;

- het effect van de lozing van responswater bij het ophogen van de landaanwinning en tijdens het ontwateren (tijdsduur, gehalte en vracht zwevende stof) op de omgeving;
- de verontreiniging ten gevolge van het gebruik van dijksbouwmaterialen (te kwantificeren via mengingsberekeningen); idem indien deze materialen worden gebruikt als vulmateriaal.

Landaanwinning (gereed project)

- de effecten van de verandering van het grondwaterstromingspatroon en grondwaterstanden ten gevolge van de ophoging op de flora en fauna in de omgeving;
- de waterkwaliteitseffecten van puntlozingen en diffuse lozingen op het oppervlaktewater en het grondwater;
- de uitloging van impregneermiddelen bij de toepassing in beschoeiingsmaterialen (PAK's en zware metalen);
- de verontreiniging van stadswater en de waterbodem in Nieuw-Oost door via het hemelwater geloosde water ten gevolge van o.a.:
 - . materiaal dakbedekking (PAK's en Cu);
 - . materiaal dakgoten (Zn);
 - . bovenleiding railverbindingen en hoogspanningleidingen (Cu, Al, Zn);
 - . reinigen en onderhoud van auto's;
 - . afspoeling van verontreinigd straatvuil;
 - . aansluitingen van vuilwaterleidingen op de hemelwaterafvoer (BzV, CzV, P, N);
- de verontreiniging van stadswater en waterbodem door zwerfvuul;
- mitigerende maatregelen met betrekking tot kwaliteit stadswater zoals een verbeterd gescheiden rioolstelsel en/of bezinkbassins;
- de bacteriologische kwaliteit van het water in verband met mogelijk gewenste zwemlokaties;
- de eventuele lozing van water op het Amsterdam-Rijnkanaal;
- de bemalingskosten voor het gemeentelijk IJmuiden als gevolg van afwatering van Nieuw Oost op het Amsterdam-Rijnkanaal.

Berging baggerspecie

- de effecten van de verspreiding van verontreinigingen naar het oppervlaktewater (zwevende stof, microverontreinigingen voor zover klasse 2, 3 of 4-specie) tijdens het storten;
- de effecten van de verspreiding van verontreinigingen naar het oppervlaktewater (zie boven) ten gevolge van lozing van perswater;
- de effecten van verontreinigingen naar het oppervlaktewater (zie boven) ten gevolge van de lozing van poriënwater bij consolidatie;
- de verspreiding van microverontreinigingen naar bodem en grondwater.

7.2. biotische aspecten

- Welke biotische kenmerken en kwaliteiten zal het randmeer tussen de lokatie en de Diemerzeedijk moeten hebben om te kunnen functioneren als een zelfverzorgend en zelfreinigend watersysteem? Welke beheersmaatregelen zullen nodig zijn om het systeem in stand te houden?
- Op bladzijde 38 van de Startnotitie staat een lijst van onderzoeken aangegeven, die moeten worden uitgevoerd voor de beschrijving van de referentiesituatie (Nul-alternatief). In het aanvullend MER zal (op basis van navolgbare feiten en veronderstellingen en indien mogelijk in absolute termen) duidelijk moeten worden gemaakt welke invloed de aanleg van Nieuw Oost, eerste fase en de relevante daarmee samenhangende deelactiviteiten zullen hebben op de planten, dieren en relaties die het onderwerp zijn van

die onderzoeken. Hierbij zal ook de recreatiedruk moeten worden betrokken die uitgaat van de jachthaven en de eventueel aan te leggen recreatie-eilanden op de ecologische functie van het resterende IJmeer, het Markermeer en de relaties met de omliggende gebieden.

7.3. cultuurhistorische aspecten en landschapsvisuele aspecten

Met betrekking tot hetgeen over de cultuurhistorische aspecten in het reeds uitgebrachte MER is opgemerkt dient in dit aanvullend MER duidelijkheid te worden verschaft.

In hoeverre zal het landschapsvisuele karakter van het studiegebied veranderen door de aanleg van de woningbouwlocatie? Dit betekent met name negatieve effecten, bijvoorbeeld in de vorm van horizonvervuiling (hoogbouw), maar ook mogelijke positieve effecten in de zin van natuurbouw.

Aan welke bouwhoogtes wordt gedacht bij concentraties van bedrijfs- en kantoorgebouwen bij de in- en uitgangen van de wijk zoals in het Meest Milieuvriendelijke alternatief?

7.4. geluidhinder

Verkeer en vervoer:

Inzicht dient te worden verschaft in de gehanteerde verkeersprognoses. In hoeverre wordt rekening gehouden met de capaciteit van de bestaande infrastructuur en de voor de toekomst voorziene uitbreidingen? Waar zal onvoldoende capaciteit (kunnen) leiden tot sluipverkeer?

- Hoe zal de hoogwaardig openbaar vervoerbaan worden uitgevoerd?
- Hoe hoog worden de wallen en/of schermen waar de geluidafschermdende bebouwing ontbreekt langs de centrale as?
- Welke geluidbelastingen zijn te verwachten langs andere wegen dan de ontsluitingsassen?

7.5. veiligheid en leefmilieu

- Wat is de optimale hoogte van het op te hogen terrein van de woningbouwlocatie en de omringende dijken met betrekking tot de veiligheid van de woonlocatie enerzijds en de kosten anderzijds?
- Op bladzijde 30 van de Startnotitie wordt het wonen op pieren in het water van het Buiten-IJ aangekondigd. De pieren moeten bovendien dienst doen als golfbreker. Dit vereist een nadere omschrijving.
Als de pieren worden uitgevoerd als caissons of een vergelijkbare constructie dan is de functie van golfbreker verzekerd. Als het daarentegen zou gaan om open constructies op palen dan helpen die niet of nauwelijks als golfbreker of golfdemper en kunnen problemen geven met onder tegen de plaat aan slaande golven.

In paragraaf 4.2.1.4. op bladzijde 42 van de Startnotitie wordt het aspect afval als belangrijk aangestipt. Het aanvullend MER moet aanbevelingen bevatten over de wijze waarop de in het betreffende gebied vrijkomende afvalstoffen van huishoudens en bedrijven gescheiden worden ingezameld en verwerkt.

7.6. indirectie gevolgen van secundaire activiteiten

- Op welke wijze zal de aanleg van Nieuw Oost, eerste fase kunnen leiden tot nieuwe secundaire activiteiten, die hetzij positieve hetzij negatieve effecten voor het milieu hebben?

8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel a beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven".

De verschillende alternatieven moeten - althans met betrekking tot milieugevolgen - worden vergeleken met de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu zonder uitvoering van de activiteit als referentiekader. Kan een rangorde worden aangegeven in de alternatieven en varianten (per milieu-aspect)? Welke gangbare milieukwaliteitseisen en streefwaarden van het milieubeleid zijn daarbij beschouwd? In welke mate denkt Amsterdam haar doelstellingen, zoals vermeld op bladzijde 27 in paragraaf 2.6. van de Startnotitie te kunnen verwezenlijken bij elk van de alternatieven?

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de kostenaspecten worden betrokken. Dit is in het kader van m.e.r. niet verplicht, maar zal voor de concessie-aanvraag en het ontwerp-bestemmingsplan die tegelijk met het aanvullend MER moeten worden bekendgemaakt, toch plaatsvinden.

9. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens".

Welke leemten in kennis zullen blijven bestaan en welke betekenis mag daaraan worden gehecht voor de besluitvorming? Waarom zijn deze leemten blijven bestaan en van welke aard zijn zij (onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en/of in de gebruikte gegevens; andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot de milieugevolgen op korte en langere termijn; gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden)?

10. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven".

In de samenvatting van het aanvullend MER zal kort en overzichtelijk de kern van ieder van de hoofdstukken van het aanvullend MER moeten worden weergegeven. Wat betreft de onderlinge vergelijking van de alternatieven kan dit het beste gebeuren door middel van tabellen, figuren en kaarten.

Omdat door een deel van de belangstellenden en betrokkenen vanwege de omvang, de complexiteit (en de kosten van aanschaf) van het aanvullend MER waarschijnlijk alleen de samenvatting zal worden gelezen, is het belangrijk dat aan de opstelling daarvan veel aandacht wordt gegeven.

BIJLAGE 5 LEESWIJZER RICHTLIJNEN

LEESWIJZER RICHTLIJNEN / MER NIEUW-OOST

1 INLEIDING

Dit hoofdstuk geeft geen aanleiding tot verwijzing naar het MER.

2 VORM EN PRESENTATIE VAN HET (AANVULLEND) MER

par. RL	deel MER	par. MER	Omschrijving
	I	1.1/2	Relatie met eerdere MER duidelijk maken, verwijzen en helder samenvatten daar waar nodig
	II/III	6/8	Begrippenlijst toevoegen
	I/II/III	5/7/9	Literatuurlijst opnemen
	II	2.2/2.3.2	consistente hantering van woningbouwaantallen, oppervlakken e.d.

3 PROBLEEMSTELLING EN DOEL

3.1 Deze paragraaf geeft geen aanleiding tot verwijzing naar het MER.

Bij beschrijving van probleemstelling rekening houden met:

3.2	I/II III	1.4/1.2 3.3.6	doelstellingen en probleemstelling formuleren. belemmeringen tgv bodemverontreiniging; . resultaten van rapport 'Onderzoek saneringsmogelijkheden Diemerzeedijk' (DZD) meenemen en samenhang planrealisatie-sanering DZD duidelijk maken.
3.3		nvt	Nagaan of besluitvorming over bestemmingsplannen NO-1 ^e fase en Zeeburg gecombineerd kan worden. <i>Is niet mogelijk gebleken - losgekoppeld. Wel relevante informatie meegenomen.</i>
3.4			Samenhang tussen NO-1 ^e en 2 ^e fase: a. gevolgen aanleg van tweede voor eerste fase; b. verkeersinfrastructurele aspecten, alsmede mil.effecten tgv het verkeer; c. randvoorwaarden waterhuishouding en -kwaliteit van IJmeer en oppervlaktewater tgv landaanwinning; d. ecologische hoofdstructuur
	II	bijl. app. 3.2.2.3/4	
	II	3.3.2.3/4 2.3.3/ 3.2.2.2	
	II	2.5/3.3.1.3 lit. 15	

par. R.I.	deel MER	par. MER	Omschrijving
3.5	II	2.3/2.4	kwaliteit van woon- en leefmilieu: a. bereikbaarheid en ligging locatie; b. haalbaarheid, aard, situering en milieubelasting bedrijfsbebouwing; c. afscherpende werking bedrijfsbebouwing en consequentie voor woonbebouwing (geluidhinder);
	II	2.2.1	d. ligging plangebied in relatie met regio.

4 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Inleiding

4.1	I/II/III	3/2/	Naast uitwerken van drie alternatieven, nul-, plan-, en milieu-alternatief beschrijven van de volgende deelactiviteiten:
	III	3.3.3	a. landaanwinning, incl. graven cunetten, verwerking specie, dijk aanleg, gebruik zand en behandeling zoutbelasting;
	II	2.3.2	b. aanleg jachthaven en vaargeul;
		id	c. aanleg van eilanden;
		id	d. typering woonmilieus en realisatie voorzien.;
		id	e. aanleg van de ontsluiting voor alle vormen van verkeer;
		2.3.3	f. ontwatering van de locatie;
		2.4.5	g. natuurbouw.

Plan-alternatief 4.2

			Deelactiviteiten uitwerken bepalend voor planvorming:
	III	3.4.2	a. jachthaven/vaargeul - hoeveelheden vrijkomende baggerspecie, evt. verontreiniging, hergebruik/berging;
		3.4.3	b. mogelijkheid afscheiding verontreinigde baggerspecie;
		3.4.3	c. ligging geluidhinder- en veiligheidszones;
	I	3.4.3/3.4.5	d. in acht te nemen afstanden tot ri-Oost;
	II	afb. 3.4	e. aard woningbouw en verdeling woonmilieus, voorzieningen en bedrijfsbebouwing;
		3.2.2.4	f. ontwerp stedenbouwkundige structuur in relatie tot hoge o.v.-gebruiksmogelijkheden;
		2.3.2	g. ontsluitingsstructuur van NO;
		id	h. inventarisatie kwaliteiten landschap en mogelijkheden om gebruiksvormen af te stemmen;
		id	i. randvoorwaarden startnotitie:
		2.3.2/2.4.3	. <i>ecologie</i> - behoud natuurwaarden
		bijl. I	. <i>waterkwaliteit</i> - eisen vanuit gebied
		2.4.5	. <i>waterhuishouding</i> - lozingsfunctie stadswater (penslotersluis handhaven/compenseren
		3.2.2.2	. <i>bodemkwaliteit</i> - sanering DZD, geschikt maken voor recreatie
		2.3.3.3	. <i>geluidhinder</i> - creëren van mil.hygiënisch
		3.2.2.1	
		3.2.2	

par. R.I.	deel MER	par. MER	acceptabele situatie Omschrijving
4.2	II	3/4.2.2.4 3.2.2.5 3/4.2.1.5	. <i>luchtverontreiniging</i> - geen stankoverlast . <i>veiligheidszones</i> in acht nemen . <i>landschappelijke waarden</i> intact laten/versterken
	III	3.4.4/3.5.4	. <i>zandwinning</i> - uit het IJsselmeer tot een minimum beperken/uitloging Noordzeezand in IJmeer tegengaan
	III	4.3.3.2	. <i>slibverwerking</i> - geen/minimale verspreiding stoffen naar omgeving;
	II	Bijl. app.	j. Kroonberoep Amsterdam op best.plan Diemen-noord inzake wegaansluiting A1;
	I/III	3.4.1/3.3.6	k. besluiten sanering DZD/gekozen scenario.

Nul-alternatief

4.3	I	H3	Ingaan op situatie wanneer voorgenomen activiteit niet doorgaat; referentie-situatie.
-----	---	----	---

Meest milieuvriendelijk alternatief

4.4	nvt	lik	a. Startnotitie:
	nvt	lik	. toepassen mil.vriendelijke bouwmaterialen
	II	2.4	. beperken en beheersen afvalstromen
			. minimaliseren groei automobilititeit
			. beperken energiegebruik door benutten duurzame bronnen (pze);
	III	3.4.6.4	b. mil.vr. afwerking oevers IJmeer;
	II	2.3.3.2	c. riolering - (verbeterd) gescheiden stelsel;
		3.3.1.1	d. verontreinigde bodem - saneringsscenario's;
	III	3.5.1	e. ophoging - herkomst zand;
	II	3.3.2.3	f. geluidhinder - maatregelen a/d bron en in overdrachtsgebied;
	II	2.4.3.4	g. openbaar vervoer/langzaam verkeer - maatregelen optimalisatie;
	II	2.4.3.5	h. WKK - mogelijkheden stadsverwarming;
	II	2.4.4	i. watersysteem randmeer - zelfverzorgend/-zelfreinigend;
	II	3.3.2.2	j. randmeer - uitgroei tot ecologische levensgemeenschap van betekenis;
	III	4.4	k. afweging verschillende ingrepen en toepassing technieken en materialen - voor- en nadelen voor milieu;
	lik	lik	l. inrichten auto-arme woonwijk.

5 TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

5	III	3.3.6	Hoe verhoudt besluitvorming over bodemsanering DZD zich tot besluiten waarvoor dit MER wordt opgesteld.
5	I	3.4.5	Aan lijst reeds genomen besluiten in MER/NvU toevoegen het Rijksmilieubeleid inzake risicomanagement - IMP-Milieu 1986-1990.

par. R.I.	deel MER	par. MER	Omschrijving
5			Duidelijk maken van status en betekenis van besluiten en beleidsvoornemens op de voorgenomen activiteiten, zoals:
	III/I	3.3.2/Bijl II	a. Provinciaal slibplan - aanwijzing van PEN-eiland voor verbranding/stort (zuiverings)slib
	I	2.3.6 afb. 2.13, Bijl II	b. Natuurbeleidsplan - betekenis 'natte as' als onderdeel van ecologische hoofdstructuur
	III	3.3.2	c. betekenis plannen zandwinning van hogere overheden voor het plan.

6 DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU

6	I	H2	Beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en van de te verwachten ontwikkeling ervan als de activiteit niet wordt ondernomen (Wet).
6	I	2.3	Onderscheid maken in twee schaalnivo's: landschap en natuur.
6	I	1.7	Bij de afbakening van het studiegebied het uitstralingsingseffect opnemen van de deelactiviteit recreatie door aanleg van de jachthaven en wonen aan het water.
6	I	1.5	Voldoende informatie geven over elk van de MER-plichtige activiteiten.
6	I	2.3.4	Bij de landaanwinning een beschouwing opnemen over waterhuishouding en waterkwaliteit in het IJmeer en het daarmee samenhangende oppervlaktewater.
6	I	H6	De resultaten van eerder aangekondigde onderzoeken opnemen in de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu.
6	I	nvt	Ontwikkeling aangaande Markerwaard schetsen en inzicht geven in:
		nvt	a. de bestaande en toekomstige geluidcontouren van Schiphol;
		2.3.4	b. idem van industriële activiteiten in het studiegebied;
		2.4.1	c. de ontwikkelingen van de sanering van de Diemerzeedijk.

7 BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

par. R.I.	deel MER	par. MER	Omschrijving
7	II	H3	Beschrijving gevolgen voor het milieu van het plan en verschillende alternatieven (Wet).
7	II	H4	Kwantitatieve vergelijking maken van de alternatieven.
7	II	H3/H7	Duidelijkheid geven over methoden en modellen die worden gebruikt bij het doen van voorspellingen.
7	II	worst-case	Bij onzekerheid over het optreden van effecten uitgaan van de slechtst denkbare situatie.
7.1	II	3.2.2/3.3.2	Ruime beschrijving van de effecten op de abiotische aspecten, dat wil zeggen:
	I	3.4.2	bij landaanwinning ruime beschrijving van de effecten voor waterhuishouding en waterkwaliteit van: a. het IJmeer (effluent RI-Oost, koelwater UNA-centrale); b. de stadsgrachten van Amsterdam; c. het deel van de Amstelboezem dat loost op het IJmeer; d. andere hiermee samenhangende oppervlaktewateren.
7.1	II	3.2.2.2	Bij jachthaven beschrijving effecten van de volgende aspecten: a. uitloging van anti-fouling van jachten die in het water liggen; b. afspoelen van anti-foulingverfdeeltjes en schoonmaakmiddelen voor en na de winterberging; c. lozing van faecaal en huishoudelijk afvalwater; d. brandstof- en oliemorsing.
7.1	III	3.4.5	Bij landaanwinning (uitvoering) beschrijving effecten van de volgende aspecten: a. Cl-vracht en Cl-gehalte op de plaatsen waar zout zeezand wordt gespoeld/toegepast;
		4.3.2.2	b. invloed van (tijdelijk) verhoogd zoutgehalte op flora en fauna van aquatisch milieu en tijdsduur daarvan;
		4.3.3.2	c. verspreiding van verontreiniging bij baggeren en 'over de bak' spoelen, tijdsduur ervan;
		id	d. lozing van responswater bij ophogen en ontwateren van de landaanwinning;
		id	e. verontreiniging door gebruik van dijkbouwmaterialen.

<u>par. R.I.</u>	<u>deel MER</u>	<u>par. MER</u>	<u>Omschrijving</u>
7.1			Bij landaanwinning (gereed project) beschrijving effecten van de volgende aspecten:
	III	4.2.2.1	a. invloed van door ophoging veranderde grondwaterstromingspatroon en -standen op flora en fauna in de omgeving;
		4.2.3.2	b. waterkwaliteitseffecten van punt- en diffuse lozingen op oppervlakte- en grondwater;
			c. uitloging van impregneermiddelen in beschoeiingsmaterialen;
	II	3.2.2.2	d. verontreiniging van stadswater en waterbodembodem via verontreinigd hemelwater;
			e. verontreiniging van stadswater en waterbodembodem door zwerfvuil;
			f. invloed van verbeterd gescheiden rioolstelsel en/of bezinkbassins tbv kwaliteit stadswater;
			g. bacteriologische kwaliteit van het water ivm eventuele zwemlocaties;
		lik	h. eventuele lozing van water op ARK;
			i. bemalingskosten gemaal IJmuiden agv afwatering Nieuw-Oost op ARK.
7.1	III	4.2.2.2 4.2.3.2	Bij berging baggerspecie beschrijving effecten van de volgende aspecten:
			a. verspreiding van verontreiniging naar het oppervlaktewater tijdens het storten;
			b. idem tgv lozing van perswater;
			c. idem tgv lozing van poriënwater bij consolidatie; verspreiding van microverontreiniging naar bodem en grondwater.
7.2	II	3.3.1.2 3.3.2.2	Overzicht van biotische kenmerken en kwaliteiten nodig om het randmeer te laten functioneren als zelfverzorgend en zelfreinigend watersysteem.
7.2	II	2.4.4	Overzicht van beheersmaatregelen nodig om dit systeem in stand te houden.
7.3	I	3.3.5	Duidelijkheid verschaffen over de cultuurhistorische aspecten.
7.3	II	4.2.1.5, bijlage I	In hoeverre verandert het landschapsvisuele karakter van het studiegebied door aanleg van de woningbouwlocatie?
7.4	II	3.2.2.3 3.3.2.3	Bij geuidhinder agv verkeer en vervoer inzicht verschaffen in:
			a. gehanteerde verkeersprognoses;
			b. hoeverre rekening wordt gehouden met de capaciteit van de bestaande infrastructuur;
			c. idem met de voor de toekomst voorziene uitbreidingen;

par. <u>R.I.</u>	deel <u>MER</u>	par. <u>MER</u>	Omschrijving
7.4	II	4.2.2.3	a. het evt ontstaan van sluipverkeer door onvoldoende capaciteit; b. de uitvoering van de hoogwaardige openbaar vervoerbaan; c. de hoogte van de wallen/schermen langs de centrale as op plaatsen waar de geluidafschermende bebouwing ontbreekt; d. de te verwachten geluidbelasting langs andere wegen dan de ontsluitingsassen.
7.5	III	2.3	Bij veiligheid en leefmilieu inzicht verschaffen in: a. de optimale hoogte van het terrein en de omringende dijken gelet op veiligheid en kosten; b. de constructie van de woonpielen die bovendien dienst moeten doen als golfbreker; c. aanbevelingen voor de gescheiden inzameling en verwerking van afvalstoffen van huishoudens en bedrijven.
		nvt	
7.6	II	2.3.2.3 3.2.1.3	Inzicht verschaffen in de indirecte gevolgen van secundaire activiteiten die ontstaan agv de aanleg van Nieuw-Oost.

8 VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

8	II		Beschrijving van de te verwachten ontwikkeling van het milieu en de gevolgen ervoor van de voorgenomen activiteit, alsmede van de gevolgen van elk van de alternatieven (Wet).
8	II	H4/4.1	De alternatieven vergelijken met als referentiekader de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu zonder uitvoering van de activiteit.
8	II	H4	Zo mogelijk de rangorde aangeven in de alternatieven per milieu-aspect.
8	I	H4	Inzicht geven welke milieukwaliteitseisen en streefwaarden daarbij in beschouwing zijn genomen.
8	II	2.2.3	Aangeven hoe de doelstellingen uit de startnotitie bij elk van de alternatieven kunnen worden verwezenlijkt.
8		niet	Bij voorkeur de kostenaspecten in de vergelijking van de alternatieven meenemen.

9 OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

<u>par. R.I.</u>	<u>deel MER</u>	<u>par. MER</u>	<u>Omschrijving</u>
9	II/III	H5/H6	Overzicht van leemten in de beschrijvingen door het ontbreken van benodigde gegevens (Wet).
9	id		Aangeven welke betekenis deze leemten hebben voor de besluitvorming.
9	id		Aangeven waarom deze leemten zijn blijven bestaan en van welke aard ze zijn.

10 SAMENVATTING VAN HET MER

10	I/II/III	H0	Samenvatting geven van het MER en van de gevolgen voor het milieu (Wet).
10	id		In de samenvatting de kern van elk hoofdstuk van het MER weergeven.
10	id		De samenvatting van de vergelijking van de alternatieven weergeven via tabellen, figuren en kaarten.
10	id		Veel aandacht besteden aan de opstelling van de samenvatting, omdat velen alleen dit stuk zullen lezen.

**BIJLAGE 6 PROCEDURE BESTEMMINGSPLAN
CONCESSIE-AANVRAAG
MER**

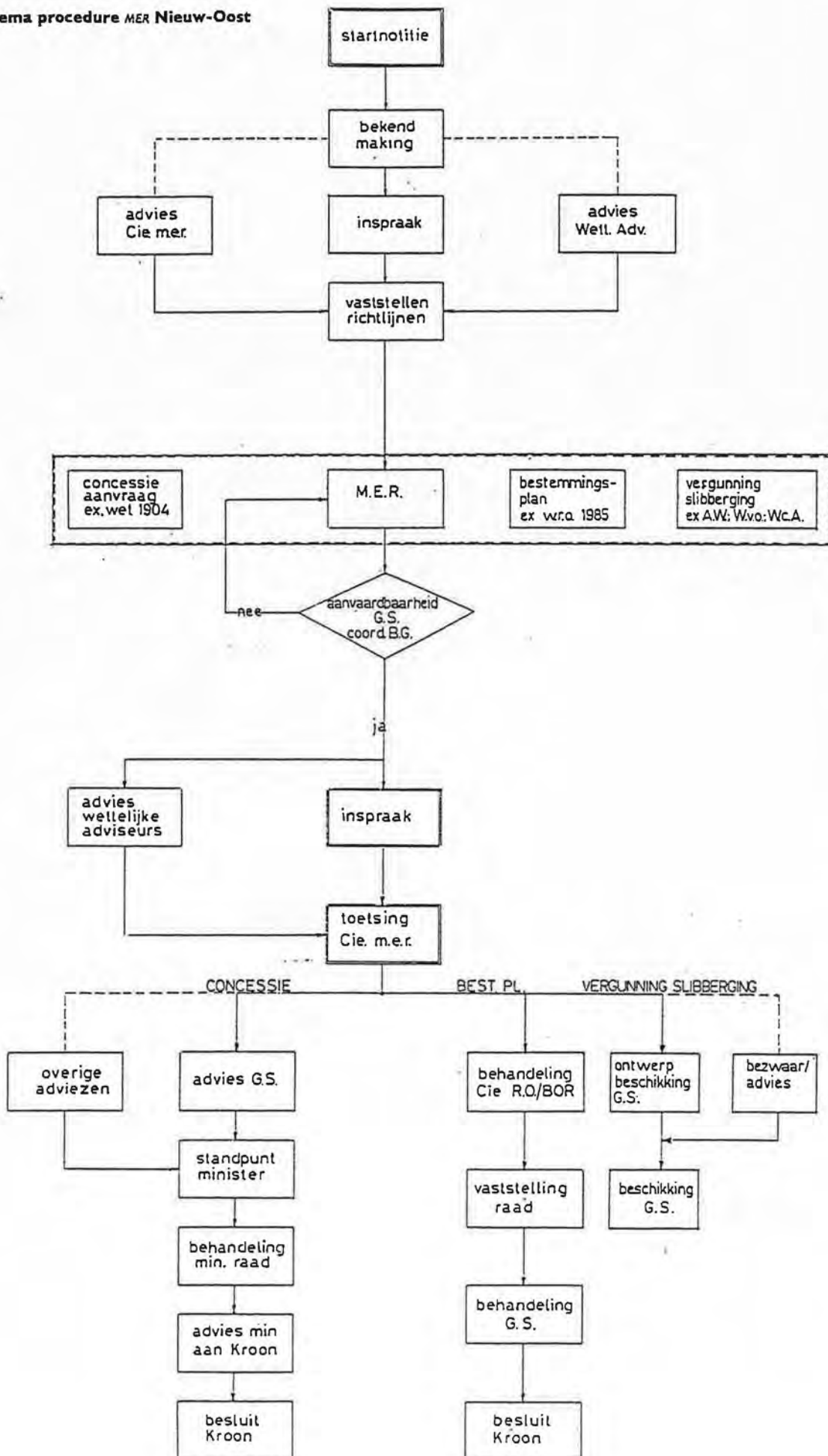
PROCEDURE MER NIEUW-OOST

De besluitvorming betreft het globale bestemmingsplan en de concessie-aanvraag. Het MER dient ter ondersteuning van die besluitvorming, waarbij de gemeenteraad van Amsterdam als bevoegd gezag extra informatie krijgt over het milieu en de milieu-effecten in relatie tot het bestemmingsplan. De Minister van Verkeer en Waterstaat, als bevoegd gezag voor de concessieverlening, krijgt deze milieu-informatie in relatie tot de concessie-aanvraag. Het MER volgt de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (sedert 1 maart 1993 Wet milieubeheer) vastgestelde procedure. De toetsings- en adviesronde uit deze procedure is gekoppeld aan de bestemmingsplanprocedure (Wet ruimtelijke ordening) en aan de procedure van de concessieverlening (Wet droogmakerijen en indijkingen). Dat houdt in een tervisielegging van het MER tegelijk met het concept-bestemmingsplan en de concessie-aanvraag. Deze en andere relevante procedures staan in hiernaast afgebeelde planningsschema's (een vereenvoudigde en een uitgewerkte).

Op het MER en op de wijze waarop met het MER rekening is gehouden in het bestemmingsplan en de concessie-aanvraag kan op de hoorzitting mondeling worden gereageerd. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Tevens kunnen gedurende een maand na bekendmaking opmerkingen schriftelijk worden ingediend bij het bevoegde gezag. Het verslag van de hoorzitting en de schriftelijke reacties worden ter inzage gelegd en toegezonden aan de initiatiefnemer (de projectgroep), aan de wettelijke adviseurs (waaronder de Inspecteur voor de Milieuhygiëne) en aan de landelijke Commissie voor de milieu-effectrapportage. Het advies van de Commissie m.e.r. kan worden verwerkt in het ter visie te leggen ontwerp-plan of in het vast te stellen bestemmingsplan. Na vaststelling van het bestemmingsplan door de raad en na concessieverlening door de Kroon eindigt de MER-procedure.

De toetsings- en adviesronde met betrekking tot het onderdeel slibberging uit het MER volgt later in relatie tot de definitieve slibbergingslocaties.

Schema procedure MER Nieuw-Oost




```

graph LR
    A[Ter visielegging gerond] --> B[toezichting]
    B --> C[D & M akkoord aanvraag v. geen bezwaar]
    C --> D[aanvraag ingediend bij SO]
    D --> E[verklaring van geen bezwaar]
    E -- "Rood akkoord beslenningsfase" --> B
    E -- "4" --> F[wijziging verloofd]
    F -- "4" --> D
  
```

Ter visielegging gerond

(zie blad 1)

datum begro: af te leiden uit datum zeder schema

toezichting

D & M akkoord aanvraag v. geen bezwaar

aanvraag ingediend bij SO

verklaring van geen bezwaar

wijziging verloofd

4

Rood akkoord beslenningsfase

```

graph LR
    Start([Ter visie logging gereed]) -- 1 --> Step1[start Bekendmaken beznar]
    Step1 -- 2 --> Step2[concept-adres al]
    Step2 -- 3 --> Step3[start leende ter visie logging]
    Step3 -- 4 --> Step4[leende ter visie logging gereed]
    Step4 -- 5 --> Step5[definitief adres gereed]
    Step5 -- 6 --> Step6[adres provisie ontvaangen bij DIR RMS-DH]
    Step6 -- 7 --> Step7[RMS-DH commentaar ontvaangen/ start concept-KB]
    Step6 -- 8 --> Step8[adres ontvaangen bij RMS-DIR Fluvolaad v. commentaar]
    Step8 -- 9 --> Step9[commentaar gereed]
    Step6 -- 10 --> Step10[adres ontvaangen bij RMS hoofd-DIR waterkerliec]
    Step10 -- 11 --> Step11[commentaar gereed]
    Step9 -- 12 --> Step7
    Step11 -- 12 --> Step7
    Step7 -- 13 --> Step12[KB]
    Step12 -- 14 --> Step13[start ter visie logging KB]
    Step13 -- 15 --> Step14[ter visie logging gereed KB geldig]
  
```

